Ն. 3110 — 1895 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27 ՉԱՐՇԸՆՊԻՀ — 1313 ՐԷՊԻՒԼ ԱՒԸՐ 20 — ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

ՓԱՐԱ 20

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ՓԱՐԱ 20

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

{صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان}

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4ինճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հա. » 3
Մէքթուպը նաֆիլայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Բեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթամըզ սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ մուրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ճափօնիանըն Լօնտրա սէֆիրի Թարաֆընտան Միւնթէհաի Շարգ մէսէլէսինէ տաիր ալինաճի միւթալէաթ աէրմիյան օլունտըղը՝ կազէթէլէրտէ օգունմըշ տըր։

Ճափօնիանըն Լիաու-Թօնկ չէպիհճէզիրէսինի չիմտիյէ գատար պօշալթմամալարը Սիմօնզաքի ահտնամէսինէ թէվֆիգըն Չին հիւքիւմէթինին վէրմէյէ մէճպուր օլտուղու թազմինաթը հարպիյէնին իւք թագսիթինին հէնուզ թէէտիյէ գըլընմամըշ օլմասընա միւպթէնի տիր։ Րուսիա հիւքիւմէթի Ճափօնիալըլարը Լիաու-Թօնքտէն պօշալթմայա մէճպուր իթմէք իչին սարֆը ղայրէթ իտէճէք իսէ, Չինի թազմինաթը հարպիյէնին թէէտիյէսինէ սէվգ իթմէլի տիր։

Ճափօնիա վէ Ինկիլթէրա մէնաֆիինին միւթթահիտ պուլունտըղը մուհագգագ իսէ տէ, պու իքի հիւքիւմէթ պէյնինտէ րէսմի պիր իթթիֆագ մէվճուտ տէյիլ տիր։ Պիզ Րուսիայա մուգապիլէ իթմէք նիյէթինտէ պուլունմայօրըզ։ Եէնի սէֆինէլէր ինշասը իչին պիւտճէյէ եէնի թախսիսաթ թալէպի իչին Բարլամէնթօյա վէրիլէճէք լայիհալար մուհարէպէնին վուգուունտէն էվվէլ թասավվուր օլունմուշ չէյլէր տիր։ Պիր տէ Ճափօնիա հիւքիւմէթինին մէվճուտ սէֆինէլէրին ատէտինի արթըրմասը քէնտիսի պահրի պիր տէվլէթ պուլունտըղը ճիհէթլէ, մէմլէքէթին մուհաֆազասը իչին տիր։

Րուսիա հիւքիւմէթի Բօր Արթիւրի զապթ իտէճէք օլուրսա, պու խուսուս Ճափօնիայա ղարշը տահմի պիր թէհտիտ տիր։ Լաքին պու պապտէ ինթիշար իտէն րիվայէթլէր բէք տէ իթիպարա շայան տէյիլ տիր։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Իքինճի Կիյօմ հազրէթլէրի Թարաֆընտան չըգարըլըպ Չար հազրէթլէրինէ իհտա օլունան պազը րէսիմլէրի կէթիրէն զաթ Մօթօ-քէ հէտիյէյի իմբէրաթօր Նիգօլա հազրէթլէրինէ թէսլիմ էյլէտիկի սըրատա, Չար հազրէթլէրինին իմբէրաթօր Թարաֆընտան թէպրիք իտիլէճէն ավա տավէթ իթմիշ իսէ տէ, Չար՝ զէվճէսինին համիլէ պուլունմասընտան տօլայը, վագը օլան տավէթէ իճապէթ իտէմէյէճէյինի պիլտիրմիշ վէ Բարիզտէն Վիէննա կազէթալարընա պիլտիրիլիյօր։

Հօնկ-Քօնկտան Լօնտրայա Րիւթէր Թէլէկրաֆ գումբանեասընա վէրիլէն մալումաթա կէօրէ, Ֆու-Չէնկտէքի Ինկիլիզ գօնսօլօսը Բէքինտէ մուգիմ Ինկիլիզ սէֆիրինէ թէպլիղ իթմէք իւզրէ, պիր թագըմ թէլէկրաֆլարը միւսթաճէլէն չէհրը մէզգիւրէ ազիմէթ իթմիշ տիր։ Միսիօնէրլարըն թէլէֆաթընը թահգիգէ մէմուր օլան հէյէթի վէ հէյէթ գօմիսէրլէր արասընտա պիր իթիլաֆ հուսուլը քիւլլիյէն մուհալ օլտուղընտան, էյլէնճէ հալինի քէսպ իթմիշ օլան թահգիգաթը մէզգիւրէնին ուզատըլմասը արզինէ օլտուղը՝ մէզգիւր թէլէկրաֆլարտա պէյան օլունմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթտէ պուլունան պիւյիւքլէր էնճիւմէնի սէֆիրլէր պաշ թէրճիւմանլարը իլէ պէրապէր Խարիճիյէ Նէզարէթինէ կիտէրէք, Նազըրը լաճիզ տէվլ. Պաշա հազրէթլէրինի՝ Խարիճիյէ Նէզարէթի մագամընա կէչմէլէրինտէն տօլայը թէպրիք էյլէմիշ օլտուգլարը կիպի, պիւթիւն Խարիճիյէ տաիրէսի մէմուրլարը տախի Նազըր մէշարիւնիլէյհ հազրէթլէրինէ արզը թէպրիքաթ էյլէմիշլէր տիր։

—Էվվէլքի թարիհտէ չէհրիմիզտէն աէֆ իտէն Տէրսաատէթ Իթալիա սէֆիրը Պարօն Մ. Պանզա՝ լոֆրան-կա հոկտ. այը նիհայէթինտէ Գահիրէյէ կիտիպ օրատան աւտէթլա Տէրսաատէթէ կէլէճէք, վէ սէֆիրը միւշարէլէյհին գէվտէսի իլէ մախսուսատամարը տահա սօնրա չէհրիմիզէ միւվասէլէթ իտէճէքլէր տիր։

Տէրսաատէթ Իթալիա սէֆարէթխանէսի մասլահաթկիւզարը Մ. Պօլատի՝ պու հաֆթա նիհայէթինտէ Թարապլուսա Պէյօղլու սէֆարէթխանէսինէ նագլ իտէճէքտիր։

—Կէչէնտէ մէսքիւքեաթը Շահանէ թագլիտ օլունմագտա պուլունտըղը եազըլմըշ գայըպ ալթունլարըն չաչնի պաշը Մավրօ էֆ. Թարաֆընտան թահլիլ օլընըպ, 100տէ 60 պագըր, վէ 30ը գուրշուն, վէ սաիր գըսմը թիւթիւն վէ ալթունտան միւրէքքէպ օլուպ, թըրթըրլարը գայըը մունթազամ վէ սէսի սագըր օլմաղըա, հէր հալտէ գալպ պուլունտըղընա, վէ իֆատասը սաիրէյէ տաիր թանզիմ օլունան բաթօրթօն աիտ օլտուղը տաիրէյէ իատէ վէ իրսալ օլընտըղը, վէ պու պապտէ լազըմ կէլէն մահալլէրէ թիզգաթ իտիլմէսի իչին թէպլիղաթ իճրա իտիլմիշ տիր։

—Եէրլի պիրալարտան ալընմագտա օլան վէրկիլէրին թէզյիտ իտիլմէսի՝ վուգու պուլան միւրաճաաթա Տուլյօնը Ռումումիյէ միւտիրիյէթինին թէնսիպի իւզէրինէ, գօմիսիօնտան պա թէզքէրէ Մալիյէ Նէզարէթինէ պէյան օլընտըղը, վէ պու տէֆա թէզյիտ իտիլմէսի մէզգիւրէնին իհրասը թէքրար իտիլմիշ օլմասը հասէպիլէ, միւտիրիյէթճէ Պօմօնթի պիրալարընտան 100տէ 5 թէզյիտէն իհրասը գարարլաշտըրըլարագ, քէյֆիյէթ Մալիյէ Նէզարէթինէ պէյան գըլընտըղը իչիտիլմիշ տիր։

—Անատօլու չըմէնտօֆէր գումբանեասը՝ Ատա-Բազարընա թէմտիտ օլունան խաթթը էսասիտէն պաշլայարագ 10 քիլօմէթրօ պօյունտա պիր շիւպէ խաթթը ինշասընը իսթիտա էյլէմիշ, վէ մէզգիւր շիւպէյի թէէմինաթսըզ օլարագ աըլ մուգավէլէնամէսի միւնտէրիճ շարթլար վէ ահվալը սաիրէ տաիրէսինտէ էսպապը հազըր պուլունտըղը իչիտիլմիշ տիր։

Իշպու շիւպէ խաթթընըն թէմտիտի հալինտէ, խաթթ՝ Թա չէնկէլին մէրքէզինէ գատար թէմտիտ օլունմըշ օլաճագ տըր։

—Էնալի ալէյհինէ Տէֆթէրը Խագանի տաիրէսինտէն իգամէ օլունաճագ էմլաք տավալարընտա Տէֆթէրը Խագանի մէմուրլարը՝ սահիպի արազի վէքիլի սըֆաթընը հաիզ օլտուգլարը հալտէ, պազը մահալլէրտէ վէքալէթնամէ արանըլտըղը ճիհէթլէ, քէյֆիյէթ Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթինէ իշար օլունարագ իսթիլամ օլընմըշ իտի։

Տէֆթէրը Խագանի մէմուրլարը՝ սահիպը արազի վէքիլի սըֆաթընը հաիզ օլտուգլարը ճիհէթլէ, վէքալէթնամէ իպրազընա մահալ օլմայըպ, պու սուրէթլէ վէքալէթնամէ արանըլմամասը լիւզումը հագգընտա Նէզարէթը միւշարէլէյհատան քէյֆիյէթ մէրճիինէ իշար իտիլմիշ տիր։

—Ատաբազար գազասը գարիյէլէրինտէ զուհուր իտէն սըղըր խասթալըղընըն գաթիէն մահվ իտիլմէսի իչին, մահալլինտէ պուլունմագտա օլան պայթարլարա իլավէ օլունմագ իւզրէ, գապըլթահի սըհհիյէի հայվանիյէ միւֆէթթիշի Մ. Ֆիշմէր իլէ գըրախ հէյէթը ֆէննիյէսի ուղմուրը պայթարիյէ շիւպէսի միւֆէթթիշ մուավինլէրինտէն Սիմօն էֆ.նին Ատա Բազարընա կէօնտէրիլմէսինէ՝ տիւն աջըը իճթիմա իտէն գապըլթահի սըհհիյէի հայվանիյէ գօմիսիօնընտա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Էրզրում աէֆթէրտարը սաապ. Սապըթ էֆ.նին խասթալըղընա, վէ քէնտիսինին պու խիտմէթտէ մէզգունիյէթ թալէպ իթմիշ օլմասընա մէպնի, էճրինէ մուհասէպէի վիլայէթտէն պիր զաթըն վէքիլ թայինի իճրա իտէրէք, Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն եօլա չըգմըղը խապէր ալընմըշ տըր։

—Իզմիրտէ վիրուտ իթմիշ օլան Չէրքէս մուհաճիրլէրինտէն 800ի պու քէրրէ Էնգարէյէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Կէօմրիւք մուամէլաթընըն մունթազամ պիր սուրէթտէ ճէրէյանը իչին Գալաթա ճիհէթինտէ իքմալ օլունան րըխթըմ իւզէրինէ կէօմրիւք մուհաֆազա պարագալարը պու քէրրէ քեամիլէն ինշա իտիլմիշ, վէ մէմուրինի սաիրէ րըխթըմ իւզէրինտէ իֆայի վազիֆէյէ պաշլամըշլար տըր։

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ հիսապընա օլարագ Իսկէնտէրիյէտան Պազըրայա գատար ինշասը իսթիտա օլունան չըմէնտօֆէր խաթթընա տաիր օլուպ, ախիրէն Նաֆիա Նէզարէթինէ իրսալ օլունան իսթիտանամէ իլէ խարիթա վէ էվրագը սաիրէնին հէյէթը ֆէննիյէյէ հէվալէ օլունարագ, թէտգիգաթ վէ մուամէլաթը լազըմէսինին թէրթիպ իտիլմէսինէ պու տէֆա իրատէ պույրուլմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ Սըրպիա սէֆարէթխանէսի պաշ քեաթիպի Մ. Միչէլ Րիսթիչ՝ Սըրպիա խարիճիյէ նէզարէթի բօլիթիգա տաիրէսի քեաթիպլիքինէ թային օլունմըշ տըր։

—Մանասթըր Սըրպիա վիս-գօնսօլօսը օլուպ վէքալէթէն Տէրսաատէթ Սըրպիա գօնսօլօսխանէսի իքինճի քեաթիպլիքինի իֆա իտէն Մ. Աբրամօվիչ էսալէթէն մէմուրիյէթը մէզգիւրէյէ թային օլունմըշ տըր։

—Օգ Մէյտանը Նամ մահալտէ միւքիմ պիր պագթէրիօլօժի ամէլիյաթխանէսի թէէսիսի վէ Մ. Նիգօլըն Թահթը իտարէսինտէ պուլունտուրուլմասը, Պէյօղլունտա Նշան Թաշընտա քեաին պագթէրիօլօժիխանէնին օրայա նագլի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշ տըր։

—Պանքէր Մ. Անտրէա Սինկրօս՝ զէլզէլէտէն սագաթլանմըշ օլան Նէտիր Գուլէտէ քեաին Րում էյթամխանէսինին միւճէտտէտէն ինշասը տէրուհտէ էյլէտիկինտէն, ուսթա պիր միմարը եաթտըրըլաճագ խարիթա իլէ թախմին իտիլէճէք մէսարիֆաթ թուտարըլարըն կէօնտէրիլմէսինի Պաթրիգխանէտէն թալէպ իթմիշ տիր։

—Աթինա կազէթալարընտա օգունտուղընա կէօրէ, չէհրը մէզգիւր թիւճճարընտան օլուպ ախիրէն Տէրսաատէթտէ վէֆաթ իթմիշ օլան Անտրէ Սինկրօ՝ վէրէսէլէրի իչին պիր խասթախանէ ինշասը սարֆ օլունմագ իւզրէ 50000 ֆր. իթա էյլէմիշ տիր։

—Սագըզ լիման վէ րըխթըմը հագգընտագի գաթի բլան՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարաֆընտան թաստիգ օլունմըշ տըր։

Լիման վէ րըխթըմլարըն ինշասը լէվազըմաթը իչին մէմալիքը էճնէպիյէտէն ճէլպ օլընաճագ էշեայի կէօմրիւքտէն մուաֆ օլտուղը չարթնամէ վէ մուգավէլէնամէ իգթիզասընտան օլան ալէթ վէ էտէվաթ վէ սաիրէնին միւճէտտաթը պիր տէֆթէրի տախիլ սահիպը իմթիյազը Թարաֆընտան Րուսումաթ էմանէթինէ թագտիմ օլունմըշ տըր։ Լէվազըմաթը մէզգիւրէնին գըյմէթի 600,000 ֆրանգտան զիյատէ օլմայաճագ իմիշ։

—Մէգտունէն Էվրօբատա պուլունան Րուսիա սէֆարէթխանէսի պաշ թէրճիւմանը Մ. Մագսիմօֆ՝ տիւն չէհրիմիզէ կէլմիշլէր տիր։

—Կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ օլան տուգ Ալպէրթ Շըլէզվիկ-Հօլշթայն՝ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Իզմիրէ միւվասէլէթ իտէրէք, գօնսօլօսխանէ իլէ Ալէման մէքթէպինի զիյարէթ իթմիշ, վէ պատէհու վափօրա ավտէթ իտէրէք էլյանհալ մէճվամ իթմիշ տիր։

—Մամուրէթ իւլ Ազիզ վիլայէթինէ մէրպութ Պիւթուրքէ գազասընտա պիր մահքէմէի Նիզամիյէ թէշքիլ իտիլմէք իւզրէ, մուամէլաթը ազ օլան ճիվար գազալար հէյէթլէրի ամէլիյէսինին Պիւթուրքէյէ նագլի խուսուսը միւզաքէրէ օլունմագտա պուլունմաղլա, թէֆֆէրրուաթը սաիրէսինին իճրա վէ իֆասը հագգընտա, մագամը Սատարէթտէն Նէզարէթը Ատլիյէյէ եազըլմըշ օլան պույուրուլտու ալի իւզէրինէ, տաիրէի միւշարէլէյհատա մահքէմէ մէզգիւրէնին թէշքիլի մուամէլէսի իճրա գըլընմըշ, վէ քէյֆիյէթ վիլայէթը միւշարէլէյհայա պէյան գըլընմըշ տըր։

—Ալաֆր. սէպթէմպէրին 28ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ Սէլանիք վիլայէթի միւլհագաթընտան Վալիշգա-Կլացա քէօյլէրի պէյնինտէ պուլունան Անաստաս Մէթօնի ճիֆթլիքինտէ վարըպ 3 չախս էլլէրինտէ սիլահ օլտուղը հալտէ եօլու քէսէրէք, Սէլանիքտէն իպգօր մասէն գումբանեասը ամէլէսինէ թէվզի օլունմագ իւզրէ մէզգիւր քիրաճըսընըն համիլ օլտուղու 1025 ատէտ Օսմանլը լիրասընը չալմըշլար տըր։ Պու սըրգաթա ճիւրէթ իտէնլէրին թաքիպլէրինէ տէվամ իտիլմէքտէ իմիշ։

—Րուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ՝ էվվէլքի կիւն սէֆարէթխանէնին Պէօյիւք-տէրէ նամ սիմինպօթա պինէրէք Պէյօղլունա էնմիշ, վէ ավտէթինտէ Թօբխանէ րըխթըմընտան եինէ մէզգիւր սիմինպօթա պինմիշ իսէ տէ, մաքինասընտա պիր սագաթլըգ վուգու պուլտըղընտան վէ թամիրի տէ վագթա միւնհաթ օլտուղընտան, սէֆարէթխանէնին Գօլէթտա վափօրըյլա Պէօյիւքտէրէյէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Այտըն վիլայէթինտէ Գուլա Րէժի միւլթէզիմի Գարաեանիօղլու Տիմիթրինին Գուլա գազասը թահրիրաթ քեաթիպի Խալիլ էֆ.յէ՝ իֆայի վազիֆէ էսնասընտա վէ մէճլիսը իտարէ հուզուրընտա պազը հագարէթ իճրասընա ճիւրէթ իթմէսինտէն տօլայը քեաթիպը մումաիլէյհ Թարաֆընտան մահքէմէի Նիզամիյէյէ վուգու պուլան տավա իւզէրինէ, կէչէն սալը կիւնիւ իճրա օլունան մահքէմէ ալէնիյէսինտէ մէրգում Տիմիթրինին իշպու հարէքէթի իխպարաթլա սապիթ օլտուղընտան, իւչ այ միւտտէթլէ մահպուսիյէթինէ գարար վէրիլտիկի իչիտիլմիշ տիր։

ՐԷՍՄԻ

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա վուգուա կէլէն պազը նապէճա հատիսէլէրտէն տօլայը էհալի արասընտա պազը մէրթէպէ էնտիշէ մէվճուտ օլտուղը իչիտիլմիշ օլուպ, հալ պու քի սայէի մէալիվայէի հազրէթը Բատիշահիտէ հիւքիւմէթճէ թէէմինը հուզուր վէ ինթիզամ իչին հէր տիւրլիւ թէտապիրը ինզիպաթիյէ թէշէպպիւս օլունտըղը կիպի, հէր թարաֆտա կէճէ կիւնտիւզ միւթէմատի սաքիրը նիզամիյէ վէ բօլիս վէ ժանտարմա տէվրիյէ գօլլարը կէզտիրիլմէքտէ օլտուղընտա, վէ էհէրչի էօթէտէ պէրուտէ պազը սէպիւքմաղզան արաճիֆ նէշրինտէն խալի գալմայանլար տա՝ էվվէլճէ տախի իլան օլունտըղը վէճհլէ, ասայիշ վէ էմնիյէթի իխլալ իտէր հալ ու հարէքէթէ ճիւրէթ իտէնլէր տէրհալ գանունէն վէ շէտիտէն տուչարը մուճազաթ օլաճագլարը տէրքեար պուլունտուղընտան, հէր քէսին միւսթէրիհէն իշ ու կիւճլէրիյլէ մէչղուլ օլմալարը իլան օլունուր։

Պէյօղլունտա Բէրուզ Աղա եօգուշընտա Հիւսէյին իսմինտէ պիր համմալ՝ էվվէլքի կիւն սէրխօշ օլտուղը հալտէ էլինտէքի մէճիտիյէյի աղզընա գօյարագ սէրխօշլուգ սաիգասըյլա էյլէնմէքտէ իքէն, հէր նասըլսա մէճիտիյէ պօղազընա կիտէրէք մուախխարէն միյատէսինէ ինմիշ տիր։

O կէճէ մէրգում՝ միյատէսինտէ պիր սանճը հըսս իթմէքլէ պաշլայըպ, Բրուսիա խասթախանէսինտէ Տքթ. Գամպուր օղլունա պիլմիւրաճաա, վուգուը հալի իֆատէ իթմէքլէ, թապիպը մումաիլէյհ պիր մէհարէթը ֆէվգալատէ իլէ պիր ալէթի պօղազընա սօգմուշ վէ միյատէսի իւզէրինտէն մէճիտիյէյի չըգարըպ, մէրգում Հիւսէյինէ թէսլիմ էյլէմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Գալաթատա քիւշատ օլունաճաղը եազըլմըշ օլան Օսմանլը Պանգասը շիւպէսի տիւն սապահ քիւշատ օլունմըշ, վէ մէմուրլար տախի նագլ օլունտուգլարընտան մուամէլէյէ պաշլանմըշ տըր։

Մէզգիւր շիւպէ Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանը գարշըսընտա Գօմիսիօն խանը գարշուսընտա պուլունուեօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Վիէննա Մխիթարեան Միաբանութիւնըն Աբբահայրը Այտընեան Գեր. Տ. Արսէն Արքեպիսկոպոսըն՝ թարիգը րուհպանիյէթէ վէ ալէմը էտէպիյաթա տուխուլինին 50նճի սէնէի տէվրիյէսինէ միւսատիֆ Յոբելեանը իճրա օլունաճաղը վէ պու Յոբելեան միւնասէպէթիյլէ «Այտընեան Արուեստագիտական Հիմնարկութիւն» նամը թահթընտա պիր մուէսսէսաթը սէնիյէ թէէսիսի միւթէսավվէր օլտուղը՝ պունտան ագտէմ կազէթամըզտա եազըլմըշ իտի։

Մէզգիւր Միաբանութիւնըն րիսալէի մէվգութէսի օլան «Հանդէս Ամսօրեայ»ըն սօն հոկտեմբեր նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ պիր իլանը մախսուսատա օգունտըղընա կէօրէ, մէզգիւր Յոբելեանըն զիյնէթը րուհանիյէսի ալաֆր. նոյ.ին 3նճի բազար կիւնիւ իճրա օլունմաղա գարար վէրիլիպ, լաքին «Այտընեան Հիմնարկութիւն»ըն թէէսիսի լիսէպէպ չիմտիլիք թէէխիր իտիլմիշ օլմաղլա, թէէխիրը մէզգիւրըն սէպէպի տախի պէյան իտիլմիշ օլան մէզգիւր իլանը մախսուսը պէր վէճհը աթի այնէն նագլ իտէրիզ։

Միաբանութեանս Ընդհ. Աբբահօր Գեր. Ամեն. Այտնեան Արսէն Արքեպիսկոպոսի Քահանայութեան եւ գրական կենաց 50ամեայ Յոբելինի հանդիսութիւնն առաջիկայ Նոյ. ամսոյ (ն. տոմ.) 3ին՝ կիրակի օրուան փոխադրել պատշաճ տեսնուեցաւ։ Նոյն օրն առաւօտն ինքն Գերապայծառ Հանդիսադիրն՝ իւր իսկ ձայնագրած եւ երաժշտական խմբի դրած հայերէն Ս. Պատարագը պիտի մատուցանէ։ Սոյն երաժշտական Պատարագիս երգչաց եւ երաժշտաց խումբը պիտի կառավարէ Փրոֆ. Յ. Պէօմ։

Հանդիսութեան վերաբերեալ պատշաճութիւնք պիտի կատարուին Պատարագէն ետեւ, եւ «Հանդէս ամսօրեայ» թերթիս Նոյ.ի թուոյն մէջ, որ Նոյ.ի առաջին չաբաթը լոյս պիտի տեսնէ, պիտի ստորագրուին։

Այս առթիւ պատշաճ կը համարինք՝ դեռ ի գաղափարի մնացած «Այտընեան Արուեստագիտական Հիմնարկութեան» բազմաթիւ հետաքրքրուողներուն՝ գործոյն արդի վիճակին վրայ տեղեկութիւն տալ։

«Հանդէս ամսօրեայ» թերթիս խմբագրութիւնը վերջին անգամ Մայիս ամսաթերթով Յանձնախմբին կողմանէ քանի մը տեղեկութիւն տուած էր յիշեալ Հիմնարկութեան վրայ։ Կանոնագրութիւնն ալ արդէն պատրաստուած էր և պիտի հրատարակուէր Յուլիսի ամսաթերթին մէջ։ Սակայն Հիմնարկութեան գործէն անկախ՝ լոկ անձնական անհաճոյ դէպք մը, որ Յանձնախմբին աշխարհական անդամոց ոմանց մէջ անցած էր, յապաղեց կանոնագրութեան հրատարակութիւնը։ Միաբանութեանս ի գործ դրած միջոցներն դժբաղդաբար անկարող եղան, այնուհետեւ բոլոր անդամներն վերստին միացնելու, եւ Միաբանութիւնը միջնորդաբար լսեց ցաւով գրուոր եւ բերանացի, թէ այն դէպքէն ետեւ ամէնն ի միասին գործել կարող չեն նաեւ այս գործոյն մէջ, թէեւ այս իրենց սրտին այնչափ մօտ ըլլայ։ Այս պարագային մէջ որչափ ալ Միաբանութիւնս կը բաղձայ այս տակաւին երբեւ ստուերագծեալ գեղեցիկ խորհուրդն յառաջ տանիլ երբեւ ի նորոյ սկսեալ իւր կողմանէ, սակայն կը տեսնէ որ գործն առանց ազգային աշխարհական վարչական անդամոց կարելի չէ գործադրել բաղձացուած կատարելութեամբ, եւ միւս կողմանէ՝ կարելի չէ այսպիսի ծանր եւ պատասխանատու գործոյ մը չտապաւ եւ անճապարանօք ձեռնարկել։ Անոր համար կը թողու յաջողագոյն ապագայի, երբ յարաբերութիւններն անշուշտ աւելի ձեռնտու եւ քաջալերիչ կ՚ըլլան։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ.—Րէիսը ճումհուր Մ. Ֆէլիքս Ֆօռ՝ կէչէն բազար կիւնիւ Րուսիա կըրանտիւգլէրինտէն կրանտիւգ Սէրժ իլէ Իթալիա գրալընըն էնիշտէսի տիւգ տ'Աօսթը գապուլ իթմիշ, վէ Իթալիա սէֆիրի գօնթ Թօռնիէլլի միւշարէլէյհ տիւգէ րէֆագաթ իթմէքտէ պուլունմըշ տըր։

Րէիսը վիւքէլա Մ. Րիպօ՝ Րուսիա խարիճիյէ նազըրը բրէնս Լօպանօֆա խուսուսի պիր զիյաֆէթ իթա էյլէմիշ տիր։

Եունան գրալընըն մախտումը բրէնս Նիգօլա՝ րէիսը ճումհուրլա վէտա իթմէք իւզրէ, վէ Ֆրանսատաքի իգամէթի միւտտէթճէ նաիլ օլտուղը ինթիրամաթը նիւվազիշքեարանէտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիւր էյլէտիքտէն սօնրա՝ Բարիզտէն միւֆարէգաթ էյլէմիշ տիր։

Մատէնլէր էսհամ վէ թահվիլաթը րաէպասը՝ Բարիզ իլէ Լօնտրատա եիւքսէք ֆիյաթտա պուլունուեօր։

Մէչհուր պանքէր Պ. Ալֆօնս տը Րօչիլտ՝ Մատաքասգարտան աիլատարընա կէօնտէրիլէն Ֆրանսըզ ասքէրի իչին 100000 ֆր. իանէ վէրմիշ տիր։

Պէթէրսպուրկ.—Օթթօման նամ մահալ գուրպինտէ պիր եօլճը գաթարընըն պիր լօգօմօթիֆ արասընտա միւսատէմէ վուգու պուլարագ, 18 քիշի թէլէֆ օլմուշ վէ 100 քիշի եարալանմըշ տըր։

Վիէննա.—Արշիտիւգ Ֆրանսուա Ֆէրտինանտըն հալի ֆէնալաշմագտա օլտուղընտան, ղըրթլագ խասթալըգլարընտա մէհարէթը քեամիլէսի օլան Տօգթ. Մ. Շռէօթթէր՝ միւշարէլէյհ արշիտիւգի թէտավի իթմէք իւզրէ Լուսինբիգգօլօտան հարէքէթ իթմիշ տիր։

Պէլկրատ.—Աւսթրիա—Մաճառիսթանը՝ քէսիլմիշ սըղըր էթի իխրաճ իտիլմէյէ պաշլամըշ օլտուղընտան, սըղըրխանէլէր ինշասը իչին կէլէճէք հաֆթա 1/13տէ Պէլկրատտա 1 միլեօն վէ 1 րուպ սէրմայէլի պիրինճի պիր չիրքէթ թէշքիլ օլունաճագ տըր։

Մ. ԲԱՍԹԷՕՐԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Պէօյիւք ադամլար—Պէօյիւքլիւկին նէվիէրի

Բօլթիգայա աիտ մէսէլէլեր խարիճտէ պըրագըլտըղը հալտէ, Եվրօբատա հաքիքաթէն էն միւհիմ վուգուաթը՝ ալիմը մէշհուր Մ. Բասթէօրին վէֆաթը տըր։

Մ. Բասթէօր իսմի՝ խուսուսիյլէ շու սօն զէմանլարտա ֆէվգէլատէ իշթիրիմիշ զէվաթտան օլտըղընտան, կազէթա օգույանլար միյանընտա քէնտի պէօյիւք խըտմէթլերինի պիլմէյէն եօգ տըր։—Մամաֆիհի վէֆաթը միւնասէպէթիյլէ տախի թէրճէմէի հալի վէ ճէմիյէթը պէշէրիյէյէ վուգու պուլան պէօյիւք խըտմէթլէրի հագգընտա Ճէրիտէի Շարգիյէտէ մալիւմաթը միւգթազիյէ իթա օլընմըշ տըր։

Բասթէօրին պէօյիւք քէշֆիէրի թէխամմիւրին (խամուրլաշմագ, ֆէրմանթասիօն) սըրրըը, իբէք գօզասը խասթալըգլարը, Թավուգ գօլէրաը (ֆօլէրա տէ բօուլ), շարպօն, գուտուզըն թէտավիսի վէ զայրիհիմ մալիւմ օլուպ, պունլարըն հէր պիրի ճէմիյէթը պէշէրիյէյէ մատտի վէ մանէվի բէք պէօյիւք ֆաիտէյի մուճիպ օլմուշ տըր։ Ֆագաթ Բասթէօրին պէօյիւքլիւկի՝ պու խուսուսի միւհիմ քէշֆիլէրտէն զիյատէ, ումումի սուրէթտէ Վիրուս ֆէննինի (պազը պօյալար իսթիմալի իլէ միգրօպլարը խուրտէպին վասըթասըյլա կէօրմէք, վէ հէր խասթալըղըն Վիրուսընը թէճրիւպէլէր իլէ թէֆրիգ իթմէք) ԹԷԵՍԻՍ իթմիշ օլմասը տըր։

Միւշարէլէյհ՝ պու պապտէ վուգու պուլան քէշֆիէրի իլէ իսմին պիր չօգ չիւպէլէրինէճ, վէ մահէզա իսմը Թըպպըճա եէնի պիր չըղըր աչմըշ տըր քի, էն պէօյիւք մուվաֆֆագիյէթի մուճիպ օլապիլէճէկի ազ զէման իչինտէ «գուտուզ» վէ «գուշ պօղան» կիպի պիր գաչ վախիմ խասթալըգլարըն Թարզը Թէտավիի ֆէննիսի, եանի «իլմէ միւսաթէնէտ» վէ «էմին պիր սուրէթտէ» Թարզը Թէտավիսի քէշֆ իտիլմէք միւյէսսէր օլմասըյլա միւսապէթտիր։

* *

Ֆագաթ պիզիմ պու պէնտի եազմագտան մագսատըմըզ՝ Բասթէօրին քէշֆիէրինին էհէմմիյէթինի կէօսթէրմէք տէյիլ տիր։

Քէնտիմիզէ սաատէ օլմագ իւզրէ պաշգա պիր խուսուսը իՆթիխապ էյլէմիշիզ տիր։

Օ խուսուս իսէ իսմ վէ շէօհրէթ պէօյիւքլիւկինին Թարզլարը արաշընտաքի ֆարգ տըր։

Ինսանլար միյանընտա պէօյիւք պիր իսմ եարմագ մուվաֆֆագ օլան զաթ՝ եալընըզ Բասթէօր տէյիլ տիր։

Թարգէօ, Սօկրատ կիպի եսկի զէմանըն ալիմլէրինտէն, եախօտ Աղէքսանտր վէ Սէզար կիպի պէօյիւք միւհարիպլէրտէն պէտ իլէ հէր զէմանտա վէ մուխթէլիֆ ահվալ ու էսպապ արասընտա պէօյիւք պիր իսմ եաբմըշ նիչէ ատամլար պուլընմըշ տըր։

Ֆագաթ պու շէօհրէթլէրին ճիւմլէսինի ահապա այնը սուրէթլը թէլագգի էյլէմէք միւմքին մի տիր։ Բասթէօրին եաբտըղը շէօհրէթիյլէ, մէսէլա Մէթէրնիքին, Թալէյրանըն, Թիէրին եախօտ բըէնս տը Պիզմարքըն եաբտըգլարը շէօհրէթլէր այնը Թարզտա շէօհրէթլէր մի՞ տիր։ Վէ պազա նօգթաի նազարընտան պու շէօհրէթլէրին հանկը՞սը զէմանըն թէէսիրինտէն տահա արի պուլունաճագ տըր։

Ջանն իտէր իսէք, պու նօգթալար թէտգիգ ու թէճէսսիւսէ շայան խուսուսլար տըր։

* *

Մէսէլէյի էյի անլամագ իչին էվվէլ պէ էվվէլ շու նօգթայը նազարը տիգգաթա ալմագ լազըմ կէլիր քի, «պէօյիւք պիր իսմ եաբմագ» իլէ «էյի պիր իսմ եաբմագ» արասընտա բէք պէօյիւք ֆարգ վար տըր։

Պիրինճի Նապօլէօն գատար պէօյիւք իսմ եաբմըշ պիր զաթ նատիր տիր. Եօթէտէ չիւնքի խասթալըղընա գարշը աչը ուսուլինի իհտաս իթմիշ օլան Ճէննէրին նամընը՝ աչը ուսուլինտէն իսթիֆատէ իտէնլէրին եիւզտէ պիրի պիլէ պիլմէզ։

Ֆագաթ ահապա ճէմիյէթը պէշէրիյէյէ խըտմէթ իթմիշ օլմագ նօգթաի նազարընտան պու իքի ատամտան հա՞նկըսը տահա պէօյիւք տիր։

Պէօյիւք Նապօլէօն Եվրօբայը գարմագարըշ իթմիշ իսէ տէ, եաբտըղը չէյլերտէն ճէմիյէթը պէշէրիյէյէ ճիտտի պիր ֆաիտէ չըգմըշ օլտըղընը իսպաթ իթմէք եալընըզ մուհալ տէյիլ, ատէթա զայրը միւմքին տիր։

Ճէննէր իսէ թէտգիգաթ վէ թէճրիւպէ սայէսինտէ, չիչէկէ գարշը պիր տէվա պուլմըշ տըր։ Էկէր իմքեան խարիճինտէ պիր չէյ արամագ լազըմ կէլիր իսէ, օ տա պու զաթըն քէշֆինին ճէմիյէթը մէտէնիյէյէ վուգու պուլան խըտմէթինի ինքեար էյլէմէք տիր։

Տիմէք օլըյօր քի «պէօյիւք իսմ» հէր զէման «էյի իսմ» տէյիլ տիր. պունա իլավէթէն տիյէպիլիրիզ քի «պագը պիր իսմ» տէ տէյիլ տիր։

Էմին օլմալըտըր քի՝ ասըրլարտան սօնրա Ճէննէրին նամը եինէ արանըլաճագ, վէ անըն հայաթընըն թէֆէրրուաթընը պիլմէք իսթէյէնլէր եինէ զուհուր իտէճէք տիր։

Զիրա տինեա եիւզինտէ ինսան պուլընտըգճա, չիչէք խասթալըղընա գարշը իհթիյաթ լիւզումի հիսս օլունաճագ, վէ պու լիւզում հիսս օլունտըգճա տախի՝ իհթիյաթ թէտպիրինի քէշֆ իթմիշ օլանըն նամընա իհթիրամ՝ Թապիի պիր վազիֆէ օլաճագ տըր։

Ֆագաթ Թարիխ մէրագընտան մաատա հիչ պիր Թապիի հըսս եօգ տըր քի, ինսանիյէթէ ֆաիտէսի օլմայարագ պէօյիւք նամ եաբմըշ օլանլարը արաշտըրըլըր։

Թարիխ մէրագլըն իսէ բէք ազ լըրա վէրիլմիշ մահսուս պիր շէյ օլտուղը աշիքեար տըր։

* *

Շիմտի պէօյիւք Նապօլէօնը պըրագալըմ տա՝ տիկէր ճիհէթլերտէ պէօյիւք նամ եաբանլարա պագալըմ։

Մէսէլա՝ Վիգթօր Հիւկօ բէք պէօյիւք պիր նամ եաբտը։

Պու նամըն հէր նէ գատար վուգուաթըն տա թէէսիրի վար իսէ տէ, պաշըճա զուվվէի գալէմիյէսի, շաիրիկի վէ եազըճըլըղը իլէ գազանմըշ օլտուղը աշիքեար տըր։

Հալ պու քի, Վիգթօր Հիւկօնըն նամը՝—վէֆաթընտան պէրու հէնուզ բէք ազ զէման կէչտիկի հալտէ—եավաշ եավաշ չաշաասըն պիր գըսմընը զայպ իթմէքտէ օլտուղընը կէօրիւյօրըզ։

Նի՞չին։

Շունըն իչին քի, օ զայպ օլտուղը՝ իլք թէէսիրին հասըլ իթմիշ օլտուղը պիր չէյ իտի։

Եալընըզ գաթի սուրէթտէ կիւզէլ վէ էյի օլան չէյլէր տիր քի՝ եպէտի պիր թէէսիր պըրագըրլար։ Վիգթօր Հիւկօնըն եաբմըշ վէ եազմըշ օլտուղը չէյլէրտէ պէօյէ պիր գըսըմ վար տըր։ օ գալաճագ տըր։ Ֆագաթ, իսմինին չաշաասընըն տիկէր գըսմը քի, կէօզլէր գամաշտըրաճագ ըրընտան իլերի կէլմիշ իտի՝ զայպ օլունմագ կիտէճէք տիր։

* *

Պիլումում պէօյիւք նամլար իչին տէ այնը չէյ սէօյլէնէպիլիր միւմքին տիր։

Զէմանըմըզըն Թէրագգըյսընա նազարէն, պիր նամըն պագասը իչ յարթա միւթէվագգըֆ տըր։

Եա գաթի սուրէթտէ կիւզէլ, եա գաթի սուրէթտէ պէօյիւք, եա գաթի սուրէթտէ էյի վէ ֆաիտէլի պիր չէյ եաբմըշ օլմագ։

Բասթէօրին նամը գալաճագ տըր զիրա գաթի սուրէթտէ էյի վէ ֆաիտէլի պիր խըտմէթ իպրազ իթմիշ տիր։

Շաիր Հօմէրօսըն նամը տահա՝ ասըրլարտան պէրու գալմըշ տըր։ զիրա եազտըղը չէյլէր գաթի սուրէթտէ կիւզէլ տիր։

Վէ էկէր Նապօլէօնըն նամընը պագասընա խըտմէթ իտէճէք պիր ճիհէթ վար իսէ, օ տա եաբտըղը չէյլէրին ճէսամէթի տիր։

Ֆագաթ, նասըլ քի սէօյլէտիք, «պէօյիւք» պաշգա չէյ տիր, ճէմիյէթը մէտէնիյէյէ հագգը գազանմըշ օլմագ տա պաշգա չէյ։

Ճէննէր վէ Բասթէօր՝ ինսան ճընսինին էպէտի սուրէթտէ շիւքրանը գըլըղընը գազանմըշ տըրլար։ զիրա քէշֆիէրի՝ հէր կիւն հայաթըմ գուրթարաճագ տըր։ պունլար՝ ինսանիյէթին վէլիինիյմէթլէրի (պէնէֆաքթէօր) տիրլէր։

Պու կիպի նամլարա՝ Թարիխտէ նաատիրէն օլընապիլիր։

Վէ Բասթէօր՝ Ճէննէրտէն տէ իւքսէք—վէ բէք իւքսէք— պիր մէվգը թութմագտա տըր։

Բասթէօր պիր իլմ իխթիրա իթմիշ տիր։

Եալընըզ պիր իլէթին (մէսէլա գուտուզըն) տէվասընը պուլմամըշ տըր։

Թէքմիլ պիր «Վիրիւս» պուլմըշ, վէ եէնի պիր հէքիմլիկին էսասընը գօյմուշ տըր։

Բասթէօրին իլմէ վուգու պուլան խըտմէթի էօյլէ իւմէգ, վէ պաշգա հիչ պիր խըտմէթ իլէ մուգայէսէ իտիլէմէզ տէրէճէտէ պէօյիւք տիր։

Վէ պունըն իչին տիր քի, պու կիւն անըն մէզարընըն էօնիւնտէ, էն պէօյիւք հիւքիւմտարլարտան պէտ իլէ Թէքմիլ ճէմիյէթը պէշէրիյէ՝ քէմալը իհթիրամ իլէ պաշ էյմէքտէ տիր։

Պիր ֆագիր էվլատը օլան վէ քէնտի ֆէննի թէճրիւպէլէրի խարիճինտէ հիչ պիր չէյ իլէ իշթիղալ իթմէմիշ պուլունան պիր ալիմին իսմին իճրա իթտիկի շու նուֆուզ՝ ասըրըմըզըն թէրագգըյաթընտան թէսէլլի պախշ օլաճագ պիր մուճիպ տէյի՞լ մի տիր։ Գ. Ս.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Թանանարիվտէն Լօնտրաաաքի Րիւթէր Թէլէկրաֆ գումբանեասընա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Մատակասգար գրալիչասը՝ պիր պէյաննամէ նէշր իտէրէք, օրտունըն կէվշէք վէ իչէ եարամազ պիր հալտէ օլտուղընը, վէ քէնտիսինին Թանանարիվ չէհրինտէն չըգմամազա գարար վէրմիշ իտուկինի պէյան իթմիշ տիր։ Հօվալըլար էյան մուգավէմէթտէ տէվամ իտիյօրլար։ Հիւքիւմէթ՝ համալլարըն եիւզ նագլ իթմէլէրինի մէն իթմիշ օլտուղընտան, Էճնէպիլէր չէհրի պըրագըպ կիտէմէյօրլար։

Մաժունկատան Բարիզտէքի Թան կազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ժէնէրալ Տիւշէն՝ ալաֆը. սէպտ. 25տէ Պահէյէ միւվասալէթ իթմիշ օլմագլա, Հօվալըլար կէրի չէքիլմիշ, վէ եօլլարը իւզերինտէ բասմ կէլտիկլէրի քէօյլէրի եագմըշլար տըր։

—

Հավանատան չէքիլէն պիր ըսմի Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ժէնէրալ Էլամպուրէ՝ սէպտ. 25տէ կեաչապալ ըրմաղը գուրպինտէ Մաչէօ նամ աշքիյայըն Թաքըմը գոմանտասընտա պուլունան պիր մըգտար Գուպալըլարը մաղլուպ իթմիշ տիր։ Սրանօլ ասաքիրի՝ ֆիրարա եիւզ Թութմուշ օլան Թիւշմանըն պիրճօղ սիլահլարընը զապթ էյլէմիշ տիր։

Մաչէօնըն Թէլէֆ օլմըշ օլտըղը ըիվայէթ օլունըյօր։ Մէզքիւր մուհարէպէ 7 սաաթ գատար տէվամ իթմիշ, Գուպալըլար՝ մէյտանը հարպտա պիր Թագըմ սիլահ վէ միւհիմմաթ պըրագմըշլար տըր։

—

Բարիզտէն վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, կէչէն բազար կիւնիւ Լօնչան օվասընտա պիր աթ եարըշը իճրա օլընարագ, պունտա ըէիսը ճիւմհուր Մ. Ֆէլիքս Ֆօռ իլէ զէվճէսի, Բօրթուկալ գրալը, Եունան գրալընըն մախտումը բըէնս Նիգօլա, կրանտիւգ Գօստանթէն վէ զէվճէսի, Իթալիա գրալընըն եէկէնի օլուպ եէվմը մէզգիւր սապահըսը Բարիզէ միւվասալէթ իթմիշ օլան տիւգ տ'Աօսթ, Րուսիա խարիճիյէ նազըրը բըէնս Լօպանօֆ վէ էճնէպի սէֆիրլէրինտէն պազըլարը հազըր պուլընմըշլար տըր։

Մէզքիւր եարըշտա 100.000 ֆը. լըգ միւքեաֆաթը՝ Օգնիւմ նամ Ֆրանսըզ աթը գազանմըշ տըր։

—

Րումանիանըն Պէսարապիա հուտուտընտա վէ Բրիւթ նէհրի իւզէրինտէ Լօվօ չէհրինտէ եանկըն զուհուր իտէրէք, մէզքիւր չէհրին քեամիյէն եանտըղը՝ Պուգրէշտէն վէրիլէն կազէթալարընա պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Աւսթրիա-Մաճարիսթան խարիճիյէ նազըրը գօնթ Կօլուխօվսքինին՝ իմբէրաթօրըն Աէրամ սէյահաթընտան մուգատտէմ Բէչթայա ավտէթ իտէճէկինի Բէշթէր Լօյտ կազէթասը եազըյօր։

—

Չին մէմալիքինտէ Ալէմանիանըն իտարէսինտէ պուլընմագ, վէ Ալէմանիա գավանինի իւզրէ իտարէ իտիլմէք, վէ մամաֆիհի եինէ ահտէն Չին մէմալիքինին պիր գըսմը սայըլմագ չարթըյլա Ալէմանիայա պիր մըգտար արազի Թէրքինի Չին մէմուրլարըյլա միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Շանկհայտան Նագօզա ազիմէթ իթմիշ օլան Ալէմանիա Ժէնէրալ գօնսօլօսընըն՝ մէմուրիյէթ մահմիլէյհիմ իլէ իճրաի միւզաքէրէյէ պաշլատըղընը Նօյէ Ֆրայէ Բրէսսէ կազէթասը եազըյօր։

—

Նիւ-Եօրգ Թապիպլէրինտէն պիրի՝ մէճրուհլարըն եարասընտան գուրշունը չըգարմագ իչին պիր ալէթ իխթիրա իթմիշ տիր։ Պու ալէթ գայէթ քիւչիւք օլուպ, եարանըն իւզէրինէ վազ օլունըրագ, էլէքթրիգ ճէրէյանըյլա՝ մըգնաթըս տէմիրի նասըլ չէքէրսէ, օ տա գուրշունը եարանըն էն տէրինլէրինտէն չէքիպ քէմալը սիւրաթլա չըգարմագտա իմիշ։ Մումաիլէյհ Թապիպ Բարիզտէ 1900տա քիւշատ օլունաճագ սէրկիտէ իսմի իթրա իթտիկի մէզքիւր ալէթի Թէշհիր էյլէյէճէք, վէ պիլճիւմլէ մէմալիքէ միւրաճաաթլա 30 սէնէ միւտտէթլէ ալէթինին իսթիմալի իչին իմթիյազ Թալէպ իտէճէք տիր։

Պու ալէթ՝ եարըմ սաաթտա 100 գուրշուն չըգարապիլմէքտէ իմիշ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ճէմիյէթը Րուսումիյէ ազասընտան սաատ. Մէհմէտ պէյ էֆ.յէ Թէրֆիէն րիւթպէի ուլէա սընֆը սանիսի,

Տաիրէի Սատարէթուզմա Թէլէկրաֆ գալէմի խուլաֆասընտան ըիֆ. Ֆուատ պէյէ րիւթպէի սալիսէ Թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր։

* *

ՆԻՇԱՆ

Հօլմ. Եունան գրալը հազրէթլէրինին խազինէտարը օլուպ, խայրխահը Սալթանաթը Սէնիյէտէն պուլընան Մ. Ժօրժ Սօթիրիատիսէ 3ինճի, վէ խազինէի գըրալի լէվազիմ քեաթիպի Մ. Անթօբուլօյա 4ինճի, վէ գալէմը մախսուս քեաթիպլէրինտէն Մ. Նիգօլա Րօխտիս իլէ վէլիահտըն խազինէտարը Մ. Ժաբալթիտէ 5ինճի Մէճիտի։

Բօլիս էֆրատընտան Ալի Օսման էֆ.յէ 5ինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը իհսան պույուրուլմըշ տըր։

* *

Մէտալյէ

Սիվաս վիլայէթինտէ Հաճի Եօմէր չավուշա Իֆթիխար միտալեասը իհսան պույուրուլմըշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Սայէի գուտրէթվայէի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիտէ Հալէպ, Ենգարէ, Մամուրէթ իւլ Ազիզ, Պէյրութ, Ատանա, Թրապիզօն, Վան վէ Պիթլիս վիլայէթլէրինտէ տախի իւմ ու ասայիշ պէր քեմալ օլտուղը՝ մագամը ճէլիլը Սատարէթուզմայա վարիտ օլան ֆի 25 էյլիւլ սէնէ 311 Թարիխլի Թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՅԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ ՌԷՍՄԻ

Սեպտ. 23տէն 25է գատար Նէֆսը Պրուսա իլէ Էրտէկ գասապասընտա գօլէրա վուգուաթը օլմամըշ տըր։

Սեպտ. 24տէն 25է գատար Էրզէրում գօրտօն ալթընտա պուլընան պիր խանէտէ գօլէրատան 1 միւսապ վուգու պուլուպ, խասթալըղըն եայըլմասընա մէյտան վէրիլմէմէք իւզրէ Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազ օլունմըշ տըր։

* *

Զարպխանէի Ամիրէ գավայիմը նագտիյէ էվրագ միւտիրի սապըգ իզզ. Շէֆիգ պէյին՝ գօլէրա իչին Թէրթիպ իթմիշ հապլարըն Շէհր Էմանէթինէ մէվզի Թէճրիւպէյէ գօնըլմասընա գարար վէրիլէրէք, իւճապը տէրտէստը իճրա պուլընմըշ տըր։

* *

Թուզլա լիմանընտա պուլընան 2 վաբօրա տախի Թէմիզ բաքէնթը վէրիլիպ, չիմտիքի հալտէ լիմանտա հիչ պիր սէֆինէ պուլընմամագտա տըր։

ՊԱՅԹԱՐ

Թիւրլիւ տար իւլ ֆիւնունընտան պաշ շահատէթնամէ մէզուն օլան պայթար Տօգթ. Պալիս պու քէրրէ չէհրիմիզէ կէլիպ Պէյօղլունտա Թէքքէ սօգագընտա Մ. Պարթիւյայինին էզզախանէսի գարշըսընտա 361 Նօմէրօյը իգամէթկեահընտա հէր կիւն ալաֆը. սաաթ 1տէն 3է գատար պագթէրիօլօժի ֆէննինէ Թաթպիգէն վէ միգրօսգօբ ալէթի վասըթասըյլա իճէկ, աթ, քէօբէք, քէտի, գօյուն վէ սաիր հայվանաթ խասթալըգլարընը պագմագտա օլտուղը իլան օլընըր։

2—2

)(83)(

ԹԱՐԱՆԸՆ ԳՕՒՎՎԷԹԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՇԱՐԼ ՄԷՐՈՒՎԷԼ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ — ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՖ

Մէմուր պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա.—Սարը իտի։

—Ուզո՞ւն պօյլու մը։

—Օրթա պօյլու, կիւզէլ վէ ֆագաթ գայէթ մահզուն վէ միւքէտտէր կիպի կէօրիւնիյօր իտի։

—Պօշչասը ֆիլան վա՞ր մը իտի։

—Քիւչիւք պիր չէյ։

—Եալընը՞զ մը իտի։

—Եալընըզ իտի. չուրատա պիր սաաթ գատար քիմսէ իլէ գօնուշմայարագըն օթուրտու։

—Շիմտի նէ՞րէլէրտէ տիր աճապա։

—Էկէրչի եօլտա գալմամըշ իսէ, խայըր եօլ ալմըշ օլմալը տըր։ հէր հալտէ պէն տըրգասընտան կիտիպ եազալամայը տէրէտտիւտ իտէճէմ։ Պօրթօյա եազըշմըշ օլմալը տըր։

Ժան Տանըրնագ բէք զիյատէ եօրուլմուշ օլտուղընտան, Էօլիւ կիպի սապահ նըշանլըսընըն օթուրմուշ օլտըղը պանգօնըն իւզէրինէ եըղըլը վէրտի։

Հանկը Թուշա պաշընը վուրաճաղընը պիլմէյիպ, եէէս ու ֆիւթուրընտան ֆիքրինէ պիր բէրիշանլըգ արըզ օլտու, հիչ պիր չէյ տիւշիւնէմէմէքտէ վէ հիչ պիր չէյէ գարար վէրէմէմէքտէ իտի։

Տիւշիւնէ տիւշիւնէ Պէնէտէթթանըն հէր հալտէ տօօթլարընա վէ ճանը կիպի սէվտիկի գըզգարտաշը Մարիէթէ պիր խապէր կէօնտէրէճէյինէ էմնիյէթ հասըլ իտէրէք Մարինեազա ավտէթ վէ տօղրուճա եիւզպաշը Սուլ'րին խանէսինէ ազիմէթ, վէ մալիւմաթը հիքեայէ վէ Պէնէտէթթանըն Մօնրէժօյա գատար կիթմիշ օլտուղընը վէ օնտան էօթէյէ նէրէյէ կիտմիշ օլտուղը նամալիւմ պուլունտուղընը իլավէ էյլէտի։

Թաչէր Թապասթու վէ Պօրուս վէ բարազ մահզուն մահզուն տինլէյիպ, հիչ պիր բէլ վէրէմէզսիզին եէրլէրինէ չէքիլտիլէր կիթտիլէր։

Ժան Տանըրնագըն եէէս ու քէտէրի մէրթէպէի գայէյէ վարմըշ իտի։ Մարիէթ մէրզումը Թէսէլլի, վէ պիլճիւմլէ հէմշիրէսինին սըըարըշլարընը իճրա իթմէյէ գալգըշմըշ, անը անը կէօզ եաշը տէօքէրէք.—

—Հիչ չարէ եօգ, Պէնէտէթթայը ունութմալըսըն, քէնտիսինին տէ արզուսը պու իմիշ, ինչալլահ պաշգա պիր զէվճէ պուլուրսուն քի . . .

—Պէնէտէթթատան պաշգասընա տիւրսաթ օլապիլմէք պէնիմ իչին մուհալ գապիլ . . . լաքին պու իշին իչինտէ պիր սըրր վար տըր քի, պիր քէշֆ իտէմէյօրում . . . Պէնէտէթթայը մուխալագա պուլաճաղըմ . . . հիչ չիւպհէմ եօգ։ Պէնէտէթթա գապահաթը օլամազ։

Պէնէտէթթանըն գապահաթը օլմատըղընը հէմշիրէսի Մարիէթ տախի բաեան իտիյորտու. լաքին պէր մուզթէզար ըֆֆէթ աղզընը աչմագա ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտի. վէ պիր տէ իզահաթ վէ թաֆսիլաթ վէրէճէք օլսա, պէլքի պազը ինսանլար տա պուլունուր տէյի չիւպհէ իթմէքտէ իտի։

Նիհայէթ Պէնէտէթթանըն հէր հալտէ պիր մէքթուպ եազաճաղը մէմուլ իտէլէ պիլէճէքտէն պաշգա պիր չարէ գալմամըշ օլտուղընա գարար վէրտի։

Կիւնլէր, հաֆթալար, այլար կէչտիլէր։ լաքին հիչ պիր չէյ զուհուր իթմէտի։ Հէր սապահ Ժան Տանըրնագ իւմիտ վէ Թէլաշ իլէ Մարինեազա գօշար վէ Պէնէտէթթատան պիր խապէր օլուպ օլմատըղընը սօրար վէ հիչ պիր խապէր ալամայընճա մահզունանէ ավտէթ իտէր իտի։

Մօրտ այընտա Ժան Տանըրնագըն տաապ ու թէհամմիւլիւ Թիւքէնտի. կիտիպ Գօպուգտաքի հալասընը պուլտու։

Հալտար պիրազ բաշընմըշ օլուպ, տէրէլէրտէքի գար էրիմէյէ պաշլամըշ իտի. կիւնէշ գուվվէթլէնմէքտէ վէ քիւրրէի արզը օլըրգճա բըթմագտա իտի։

Էյնասըլ ահիրթ վէ չիտտէթլի պիր չիթա խիթամ պուլմագտա վէ մէվսիմը

Լաժօքէթ եէկէնի Ժան Տանըրնագը միւթէմատի վէճհ իւզրէ ալաիմի մուհապպէթլէ իսթիգպալ իլէ աթէշին գարշըսընա օթուրթտը, վէ օճաղա չըրա բարչալարը աթը վէրիպ, աթէշի բարլաթտը։

Պէնէտէթթա վագասը հէր թարաֆա սիրայէթ իտէրէք, հագգընտա հիւսնի լիսան գուլլանանլար պուլընտըղը իսէ տէ, էքսէրիյէթ մէրգումէյի իթհամ իթմէքտէ իտի. հէր տիւրլիւ գապահաթը Թագըպ իթմէք Լաժօքէթին ախլագը իգթիզասընտան օլմագլա, վէ նամուս մատտէսինտէ հիչ պիր վէճհ իլէ ֆէտագեարլըգ իթմէմէք Թարաֆընտա պուլընմագլա, պիր գաչ ալֆազլար նազըլ եէկէնինին գալպինտէն քէնտինէ լայըգ կէօրմէտիկի պիր մուհապպէթ իգալէ իթմէյէ գայրէթ իտէր իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշ իտի։

Տանըրնագ սէօզէ պէտ իլէ,

—Վէտա իթմէյէ կէլտիմ։

—Վէտա՞ մը։

—Պատէմա պուրալարտա տուրամամ։

—Պու մէմլէքէթտէ կէչիրտի՞կիմիզ զէօրըմլըգը, տօօթուն զա՞յիպ մը։

—Աչըգ սէօյլէյի՞մ մի։

—Նօզատնըն օ գը՞զ մը տըր։

—Էվվէթ։

—Նի՞ն է մի օ սէֆիլ գըզը տիւշիւնիյօրսուն։

—Նէրէտէ իսէ պուլմագ իսթէրիմ, անլամալըյըմ քի . . .

—Պու տէլիգանլըլըգտա հիչ ագըլ եօգ, էկէրչի օ գըզ պըրագմըշ սավուշմըշ իսէ, տիմէք օլուր քի պէօյիւք պիր գապահաթ իշլէմիշ տիր. ըիվայէթ պէօյլէ, պէն տէ ինանըյօրում։

—Աման հալաճըղըմ, իթմէ . . .

—Հալա թէմի, Նինէ տէ, չիւնքի վալիտէն օլմայորըմ, պունտան զիյատէ սէվմէյէճէքտիմ։ Հէր չէյի սէօյլէյէպիլիրիմ։ Հէր նէ քի սէօյլէյէճէք օլսամ, մուհապպէթ սաիգասըյլա սէօյլէրիմ։ Պէնիմ արզում նէ՞ օլապիլիր. սէնի մէսուտ վէ մէմնուն պիր հալտէ կէօրմէք. լաքին ինսան՝ ֆիքրի բահըթ օլմայընճա, մէսուտ վէ մէմնուն հալտէ օլամազ։ Պէն իսէ պուրատա գալաճաղըն, վէ Թանըտը Թէրգ իթմէքսիզին եօմրիւ եօմրիւնի կէչիրէճէքսին՝ տէյու տուրուլյօրում։ Էրքէք գըզլըզըն եօմրիւ բէք ուզուն օլմայօր, բէք բէք ալթմըշ սէնէ եաշըյօրսուն, նէ՞ էհէմմիյէթի վար։ Բի՞մլէր կէլտիլէր կիթտիլէր։ Նաիլը սէրվէթ օլմագ իչին պիր չօգ միհնէթ վէ գայրէթ չէքմէնին տէյէրի վա՞ր մը։

(Տէվ-ի)

ԶԸՐԱԱԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Թիւրքիանըն հէր ճիհէթինին զըրաաթա ֆէվգէլատէ խըտիտաա վէ գապիլիյէթի օլտըղը հալտէ, միւրապէհաճըլարըն ինսաֆսըզ հարէքեաթընտան տօլայը չիֆթճի էհալինին հէր վագըթ տիւչար օլտըգլարը միւշքիլաթ խուչուսիլէ էմըր զըրաաթըն թէրագգըսը մանիալարա օլըատըղը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ պունտան 7 սէնէ էվվէլ նազարը տիգգաթա ալընըպ, օլ վագըթ պիր Զըրաաթ Պանգասը թէէսիս օլընմըշ վէ ումում վիլայաթտա չիւպէլէր աչըլմըշ տըր։

Թաշրալարտա էսկի մէնաֆի սանտըգլարը ներինէ գաիմ օլան իշպու Զըրաաթ Պանգասը չիւպէսինին՝ ասըլ մուամէլաթը՝ չիֆթճիլէրէ 100-տէ 6 ֆաիզլէ ագչէ իգրազ իթմէք օլուպ, պու ուսուլին չօգ ներլերտէ մուհասսէնաթը կէօրիւլմիւշ օլտըղը հալտէ, մաէէսէֆ թէէսսիւֆ պէյանէ մէճպուրըզ քի, չօգ ներլերտէ տախի հէնուզ միւրապէհաճըլարըն մուամէլաթը պիլինսաֆանէսինէ գարշը պիր սէտտ միւմանաաթ չէքիլէմէմիշ տիր։

Էնգարէ վիլայէթինին բէսմի կազէթասընտան նագլէն տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազմըշ օլտուղըմըզ պիր ֆըգրայը օգույանլար նէ տէտիկիմիզի բէք գօլայ անլայաճագլարտըր։

Հալ պու քի չուրասը տիւշիւնիլէճէք պիր մէսէլէ տիր քի, վիլայէթտա Զըրաաթ Պանգասը չիւպէլէրի պուլընտըղը՝ հալտէ, էհալի նիչիւն միւրապէհաճըլարա միւրաճաաթ իթմէկէ մէճպուր օլըյօր։

Պիզ պու սիւալի պիր Թաշրալը տօսթըմըզտա իյլատ իթտիւկիմիզտէ, մումաիլէյհ էքսէրի չիւըրալըն հէնուզ մուամէլաթը բէսմիյէյէ վագըֆ օլմատըգլարընտան, միւրապէհաճըլար եօլթէտէ պէրխաէ «արազինի Զըրաաթ Պանգասընա բէհնինէ գօրսան, վատէ հիւլուլինտէ մուխլագա պուրճըն բարայը վէրմէլիսին, եօգսա մալինի սաթարլար, սէն տէ սէֆիլ օլուրսըն, կէլ, պէն սանա էօտիւնճ բարա վէրէյիմ, ֆայիզինէ թամահ իթմէ, միւսաատէ իտէրիմ եավաշ եավաշ վէրիրսին» կիպի սէօզլէրլէ էհալիյի իղֆալ իտուպ անլերի պիր քերրէ բէնչէլէրինէ տիւշիւրտիւքտէն սօնրա, արթըգ մալինի միւլքինի զապտ իթմէք հիչ բատտէսինտէ գալըյօր, վէ պիչարէ ատամ արթըգ վէրէ վէրէ պօրճըն պիթմէզ թիւքէնմէզ պիր մըգտարտա պուլընտըղընը կէօրիւյօր։

Պու միւրապէհաճըլար էքսէր տէֆա տա Զըրաաթ Պանգասը պուլունմայան նահիյէ վէ քէօյլէրտէ ինթիխապ իտէրէք մուամէլէ իտիյօրլար։ Շէօյլէքի, էհալի ճիվար գազայա կիտմէկ մէսարիֆ իտէճէք նէրտէ, հազըր եանը պաշընտա պուլընան գօմչուսընտան պիր մըգտար ագչէ իստիգրազ իտէրէք, պէօյլէճէ միւրապէհաճըլըն ուսմալըզգըտա գուրպանը տօլայա տիւչմէքտէ տիր։

Անխերէն պազը վիլայաթտա միւրապէհաճըլարըն պու կիպի մուամէլաթընը թէտգիգ իթմէք իչին թէշքիլ օլընան գօմիսիօնլար՝ պու տէտիկիմիզի թէէյիտ իթմէզ՞մի։

Հալպուքի մաատէ միւրապէհաճըլարըն տէտիկլէրի կիպի օլմայըպ, պիլաքիս Զըրաաթ Պանգասը հիչ պիր չիֆթճիյի մալ վէ միւլքինտէն մահրում իթմէտիքտէն մաատա, հալթա 10 սէնէ զարֆընտա կէրէք բէսմիւյլա վէ կէրէք ֆաիզլէրի թագսիթլէրլէ թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ էհալիյէ սուհուլէթ վէրմիշ, վէ պանգա չիւպէլէրինտէն հէրքէսին իհթիյաճատը իչիւն հէր կիւն էնի էնի թէսհիլէր տիւշիւնիլմէքտէ պուլընմըշ տըր։

Պէօյլէ միւֆիտ միւէսսէսաթ հազգընտա սըրասը տիւշտիւքճէ պահսիթմէկի վազիֆէթէն ատտ իտէրիզ։ Մէզգիւր պանգանըն իտարէ մէրքէզիյէ մուամէլաթը՝ ամիւֆ. Ճէմալ պէյ էֆ. հազրէթլէրի կիպի նամուս իւլ էմալ միւգթէտիր պիր զաթըն նէզարէթի իտարէսինտէ պուլունմըշ օլտըղընտան, Զըրաաթ Պանգասընըն կէօրտիւկիւ թաշրալարտան մէվրուտ իհմալլար՝ թաշրա մուամէլաթընըն տախի մունթազամ պիր հալտէ պուլընտըղընա պիր տէլիլ թէշկիլ իթմէքտէ տիր։

Մէզգիւր պանգա՝ պու քէրրէ 1309 սէնէսի հիսապաթը գաթիյէտինի միւտիրիյէթին պիր գըթա թագրիրիյլէ Պապը Ալիյէ թագտիմ իթմիշ օլտըղընտան, պու միւնասէպէթլէ պուլէտաէքի պիր գաչ սաթըրը եազտըգտան սօնրա, սէնէի մէզգիւրէ մուամէլաթը հազգընտա օգույանլարըմըզա պազը մալիւմաթ իթասընը ֆարտէտէն խալի կէօրմէտիք։

Պանգանըն 1308 սէնէսի նիհայէթինտէ իթիպարի սէրմայէսի 384,146,311 ղշ. վէ հագիգի սէրմայէսի 183,449,704 ղըշ. օլտուղը հալտէ, 1309 սէնէսի նիհայէթինտէ իթիպարի սէրմայէ 424,983,461, վէ հագիգի սէրմայէ 225,636,421 ղշ.ա պալիղ օլմուշ տըր։

1308 սէնէսի նիհայէթինտէ Պանգանըն չիֆթճիլէր զիմմէթլէրինտէ 138,492,183 ղըշ. մաթլուպը օլտըղը հալտէ, 1309 սէնէսի զարֆընտա իգրազաթը մէզգիւրէտէն վաքիլէրի հիւլուլ իտէն թագսիթլէրտէն 40,175,000 ղշ. թահսիլ օլընմըշ տըր։

1309 սէնէսինտէ էհնիւտէն 84 միլեօն 955,154 ղշ. տահա իգրազ օլընմըշ տըր։ Մէզպուրը մէզգիւրէ 1308 սէնէսինտէ թահսիլ օլընամայըպ պագը գալան 94,955,154 ղշ. գամմ օլընտըգտա, իգրազ օլընան մէպալիղին մէճմուը 183 միլեօն 272,337 ղշ.ա պալիղ օլուր։

Պանգանըն 1308 սէնէսի իգրազաթընտան 1,037,055 ղըշ. սաֆի թէմէթթիւ հասըլ օլմուշ, վէ 1309 սէնէսի զարֆընտա տախի 2,661,227 ղըշ. սաֆի թէմէթթիւ հուսուլէ կէլմիշ օլմագլա, պունըն 3տէ 1ի օլան 887,076 ղըշ. Զըրաաթ Պանգասը սէրմայէսինէ գամմ օլընտըղը կիպի, տիկէր իքի գըսմը օլան 1 միլեօն 774,151 ղշ. տախի Թիւրքիա ահվալը զըրաիյէսինին իսլահ վէ թէրագգըսընա սարֆը գարարլաշտըրըլմըշ օլտըղընտան, 1309 սէնէսի զարֆընտա պա իրատէի Սէնիյէ ումուրը զըրաաթ իչիւն պանգատան սարֆ օլունան 1,755,769 ղըշ. պալէտաէ զիքր օլընան մըգտարտան թէնզիլ խուլունտուքտէ, պագը գալան 18,382 ղըշ. տախի սապըգ սէնէլէրտէ պանգանըն թէմէթթիւաթը զայըը քեաֆի պուլընմագ հասէպիյլէ, իլէրիտէ հուսուլէ կէլէճէք սաֆի թէմէթթիւաթտան մահսուպ խուլմէք իւզրէ ումուրը զըրաաթ իչիւն այրը հիսապ սուրէթիյլէ պանգա սէրմայէսինտէն սարֆ վէ իթա օլունան մէպալիղէ մահսուպ խուլմըշ տըր։

Պանգանըն հէյէթը իտարէսի՝ թանզիմ իթտիկի րաբօրթտա չէօյլէճէ իտարէի քէլամ իտիյօր.

«Մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէնին վիւսաթ վէ թէրագգըյի զըրաաթա օլան գապիլիյէթինէ նազարէն, պանգանըն սէրմայէի հազըրը՝ հէնուզ թէմամէն չիֆթճիլէրին թէէմինը իհթիյաճաթընա քեաֆի տէյիլ իսէ տէ, սէնէտէն սէնէյէ սէրմայէ վէ մուամէլաթը արթմագտա, չիֆթճիլէրէ օ նիսպէթտէ մուավէնէթ օլունմագտա, թէզյիտը սէրվէթը մէմլէքէթէ, վէ պունուն՝ մահսուլաթը արզիյէտէն Խազինէի ճէլիլէյէ րաճի օլան վարիտաթըն թէզայիւտիւնէ խըտմէթը քիւլլիյէ իւրազընա մուվաֆֆագ օլտըղը տէրքեար պուլընմըշ տըր»։

Պանգանըն վուգու պուլտըղը պու կէօնա թէշէպպիւսաթտան էհալինին տահա վասի պիր տաիրէ տախիլինտէ իսթիֆատէ իթմէլէրի արզու օլընըր մէվատտան տըր։ Էկէր էհալի իչիւն Զըրաաթ Պանգասընտան իսթիֆատէ իթմէք խուսուսընտա միւշքիլ ճիհէթլէր վար իսէ, հիւքիւմէթը մահալլիյէ վազըֆ օլտըղը պանգա իտարէի մէրքէզիյէսինէ արզ իթմէք վէ իսլահի չարէսինի բաղպաշընա թէվսիյէ էյլէմէք՝ վիւճուպը գաթի հիւքմիւնտէ պուլընըյօր։

Այրըն, Էնգարէ, Ատանա վէ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթլէրինին բէյաթէրէյէ չըքմէնարըֆեր խաթթըլարը թէմտիտ օլընան մահալլէրինտէ զիւրրա էհալի՝ Զըրաաթ Պանգալըրընտան զիյատէճէ խըտմէթ խուճէքկինտէն, օրալարտաքի չիւպէ սանտըգլարընըն խըտմէթը ումուրը մէմլէքէթէ մուամէլէլէրի տահա զիյատէ օլտըղը հալտէ, չիֆթճիլէրէ միւրապէհաճըլարըն հարէքեաթը պիլինսաֆանէսինի իյզալէ իթմէլէրի, անլերին մուամէլաթընտան սագընմալարընը վէ Զըրաաթ Պանգասընըն մուհասսէնաթընտան պէհրէտար օլմալարընը արզու իտէրիզ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆՏԱ
ՌՈՒՄ ԼԻՍԱՆԸ ԹԱՀՍԻԼԻ

Պուլկարիսթանտա պուլունան Ռում մէքթէպլէրինտէ Ռում լիսանը թէտրիսաթընըն պունտան սօնրա սէրպէսթէ իճրա օլընաճաղը՝ ախիրէն գարարլաշտըրըլմըշ իտի։

Ալընան սօն մալիւմաթա հէօրէ, ճումաա էրթէսի կիւնիւ Պուլկարիստան հէյէթը միւտիրան Ս. Թանիմագայա միւվասալէթ իտուպ, օրատա պուլընան Ռում ճէօմաաթը թարաֆընտան իսթիգպալ օլընտըղը սըրատա, Ռում գըզլար մէքթէպի մուալլիմէ թարաֆընտան պիր նութգ իյրատ իտիլմիշ վէ Ռում քարասըլարը տախի բէկսը միւտիրան Մ. ըՍթօյլօֆըն նէզտինէ կիտէրէք պազը պէյանաթտա պուլընմըշլար տըր։

Մ. Սթօյլօֆ՝ Ռում լիսանընը էյի ճէ թէքքիւմ իտէմէտիկի ճիհէթլէ, Պուլկարճա օլարագ՝ Ռումլարա օլան մուհապպէթինի զիքր իլէ, Պուլկարլարըն՝ Ռում մէքթէպլէրինէ գարշը բէք չօգ բըմհաթա պօրճլու օլտըգլարընը, վէ մէճլիսը միւտիրանըն միւզաքէրաթը էսնասընտա Ռում մէքթէպլէրինէ թախսիսաթ իթա օլընմասը տիւշիւնիլտիւկինի, վէ պու խօտա իթթիխազ օլընաճագ գարարըն հէման մէվգըի իճրայա գօնըլաճաղընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Բ.

Երբ Երզրումի ազգին համար շինուած ցերեկօթիկ վարժարանը՝ Սանասարեան սանոյց համար առժամեայ գիշերօթիկի վերածուեցաւ, հետզհետէ անմիջական ծախքեր եղան եւ վարժարանին յարակից շէնքեր աւելցուեցան։

Ուսումնական շրջանի համար յատկացուած դասարաններէն, եւ աշակերտաց դասարանաց ու տեսչաց համար պատրաստուած սենեակներէն ու ննջարաններէն զատ, շինուեցան նաեւ բնագիտութեան ու բնալուծութեան համար յատուկ սրահներ։

Նոյնպէս, վարժարանի հարուստ մատենադարանին համար գրադարան, եւ զմռսեալ զանազան տեսակ թռչուններու եւ կենդանիներու մեծաքոյն հաւաքածոյին համար կենդանաբանական մասնաւոր թանգարան մը կազմուեցաւ։ Այդ կենդանաբանական թանգարանին մէջ կը գտնուէին այլ եւ այլ տեսակ օձեր՝ իրենց ձագերով, բորեններ, աղուէսներ, գայլեր, եւ այլ հազուագիւտ կենդանիներ որոնք քաղաքին մօտ գտնուած ընդարձակ չամբերուն մէջէն որսացուած էին։ Այս թանգարանին գլխաւոր զարդը կը կազմէին ալքօլի մէջ զետեղուած տեղական ազգի ազգի ձուկեր, թռչնամորթներ, եւ գետային խեցգետիններ։

Թողունք Մարդաբանութեան, Հանքաբանութեան, Երկրաբանութեան, Աշխարհագրութեան, Սրբազան Պատմութեան, Ընդհանուր Պատմութեան, Թուաբանութեան, Երկրաչափութեան եւ Գծագրութեան վերաբերեալ ճոխ եւ ընտիր հաւաքածոյներու համար շինուած տեղերը եւ դարակները։

Սոյն հաւաքածոյները կը ծառայեն Վարժարանին մէջ աւանդուած դասերը դիւրացնելու եւ կենդանացնելու։

Գիշերօթիկի առթիւ շինուեցան մառան, ճաշարան, խոհանոց, դեղարան, հիւանդանոց, որոց վրայ գամ քան ըզգամ աւելցան արհեստանոցի ճիւղերուն համար՝ ուրոյն ուրոյն շէնքեր, որոց մէջ կը պատսպարուէին երաժշտութեամբ, կօշկակարութեամբ, ատաղձագործութեամբ, կազմարարութեամբ եւ հիւսնութեամբ զբաղող աշակերտները։

Անցողակի կ'ըսեմ, որ արհեստանոցին համար 150 ոսկիէն աւելի ծախսուած է։

Սանասարեան կրթարան հաստատութեան պարտէզն ալ —որ նախկին գերեզմանոցն էր— կատարեալ անապատ տեսարան ունէր։ Ո՛չ մի ծառ, ո՛չ մի բոյս եւ ո՛չ մի կանանչութիւն չէր կարելի գտնել հոն։ Վարժարանի Տեսչութիւնն էր, որ այդ անապատը իր ռոգման յամառութեամբը եւ անձանձիր աշխատութեամբը՝ այն տեսակ պարտէզի մը վերածեց, որ ոչ թէ միայն տեղացւոց, այլ եւ ամեն օտար այցելուաց զարմանքն ու հիացումը կը գրաւէ այսօր։

Ջերմանոցը՝ իր տեսակին մէջ նշանաւոր է, որուն համար 100 ոսկի ծախք եղած է։ Աւազանն ալ ոչ նուազ ուշագրաւ է, որուն համար եւս 50 ոսկի գացած է։

Բուրաստանը, պարտէզը, որոց մէջ գտնուած ծաղիկներն ու դալարատունկերը, հովանաւոր ծառերն ու մայրիները ցարդ այդ քաղաքը տեսած չունէր։ Հայրենիքի Թղթակցէն զատ ամէն մարդ կարող է մտքէն անցընել թէ՝ ատոնք Տրապիզոնէն, Երզնկայէն, Վանէն, Բաթումէն, եւ այլ մերձակայ վայրերէ պզտիկ ծախքերով բերուած չեն։

Սրուահատական ածուները, որոց ի տես գեղարուեստական ճաշակն ու ճարտարութիւնը ինքնին ի յայտ կուգան, շրջապատուած են չնչաքարերով, որոնք ի հարկէ քաղքին մէջ չէին գտնուեր։

Սանասարեան վարժարանին համար երկու ընդարձակ բանջարանոցներ շինուեցան, որոնք ձմրան եղանակին իբր չմշկավայր կը ծառայեն։

Ձմրան հաճոյքներուն մէջ չմշկասահութեան մարզանքը— դեկտեմբերի վերջերէն սկսեալ մինչեւ փետրվարի կէսը— աշակերտաց համար առողջարար զբօսանք մ'է։

Սանասարեանի Տեսչուք՝ մարմնամարզական այս նոր զբօսանաց գաղափարը մշակելու եւ տարածելու համար՝ Գերմանիայէն յատկապէս բերել տուած են լաքարներ կամ ձնկօշիկներ։

Թէ պարտէզին, թէ բանջարանոցներուն եւ թէ բուրաստաններուն ամբողջ թումբերը՝ հեռաւոր վայրերէ եկած զատ գուղձերով ծածկուած են, որոց համար եղած ծախքն ալ պէտք չէ անտես առնել։

Վերոյիշեալ բոլոր նիւթական եւ ծաղկաբանական շինութիւններէն զատ, Սանասարեանի Տեսչութիւնը երկու [illegible] ալ յաւելցուցած է։

* *
*

1883ի Բարեկենդանէն ի վեր Սանասարեան Տեսուչները՝ Երզրումի ազգին վարժարանին վրայ այսպէս շարունակ ծախքեր ըրած ատեննին, տեղացիներէ ոմանք՝ անշուշտ չարանախանձ ոգիէ շարժեալ՝ վարձու խնդիր յարուցին առկէ 4—5 տարի առաջ ալ, նկատելով որ՝ Սանասարեան վարժարանի հաստատութիւնը՝ անմիջապէս այլուր փոխադրուելն՝ իր աշակերտներով եւ գոյքերով, բազմադիմի հաւաքածոյներով ու յոգնաքանակ իրեղէններով՝ դիւրին գործ մը չէր։

Սակայն վարժարանին հիմնադիր բարերարը՝ ըստ որում ամեն կողմ իւր բարութեան նշանները ու փորձերը ցոյց տուած էր, մասնաւորապէս Վանայ Սանդխտեան ազգին վարժարանին եւ Էջմիածնայ Գէորգեան ճեմարանին, 1885 Թուականին երբ Երզրում գնաց, եւ անձամբ այցելեց իւր բարերարեալ համայնքին վարժարանին, այն առեն խնդրարկուներուն բաղձանաց համաձայն՝ բարեհաճեցաւ ուղղուած գումարը, այն է, 100 Օսմանեան լիրա՝ տարուէ տարի վճարել տեղւոյն ազգային սնտուկին, իբրեւ վարձք յիշեալ ազգային վարժարանին շէնքին։

Առ այս՝ Գաւառական Վարչութիւնը՝ վարժարանին Տեսչութեան հետ առաջ տարուած համար պայմանագիր կնքեց, միանգամ ընդ միշտ վերջ տալու համար այս տեսակ խնդրոյ մը։

Գաւառական Ժողովն ստանալով այդ տարեկան 100 ոսկին, դիւրութիւն պիտի ունենար ազգին վարժարանին համար պէտք եղածն ի գործ դնելու։

Հա՜րկ է ըսել թէ՝ Երզրումի համար 100 ոսկի տարեկան հասոյթ մը՝ ամենամեծ նշանակութիւն ունի, երբ ի նկատի առնունք այն անչափ վարձքերը՝ որով կարելի է վարձել տեղւոյն կարեւոր շէնքերը։

Եւ սակայն Սանասարեանց վարժարանն ալ՝ միթէ՝ ազգային հաստատութիւն մը չէ՞։

Ե՞ր այդ տեսակ վարկպարագի խըղճութիւններ յարուցանել։

Այս առթիւ տեղը չէ՞ յիշեցնել՝ Իգդիրլեանց Աղա Յովսէփի կտակը, որ երկու հաւասար մասերու բաժնուած է։ Միոյն տարեկան տոկոսը՝ 60 լիրա, Հայ մատենագրութեան մրցանակաբաշխութեան յատկացուած է. իսկ միւսոյն տարեկան տոկոսը՝ 60 լիրա ալ՝ ազգին վարժարանի մը ի նպաստ։

Այս վերջին տարեկան գումարը՝ Երզրումի ազգին Հռիփսիմեանց վարժարանին յատկացնողներն՝ Սանասարեանի կտակակատարներն չէի՞ն. թերեւս քաղաքացւոց՝ 1883էն ազգին համար շինուած վարժարանը Սանասարեանց Տեսչութեան տրամադրութեան ներքեւ [illegible] վեհանձնութիւններուն ի փոխարէն։ Դիտող Ճանապարհորդ մը

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 13 գէկտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօն,

Սըֆաթը բէսմիյէմ հասէպիյլէ սիզին քիրէճ վէ սօտա իբօֆօսֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը թէճրիւպէ իթմէկէ վէսիլէյապ օլամամագտա իսէմ տէ, սաիր աթըպպա թարաֆընտան վագը օլան թէճրիւպէլէրտէն վէ քէզա պիզիմ խասթախանէլէրիմիզտէ պազը աթըպպայա իճրա իթտիրտիկիմ թէճրիւպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, սիզին մէզգիւր թէրթիպինիզ խասթալար թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէննը թըպպըն իշպու թէրթիպտէ կէօրմիւշ օլտուղը պիլճիւմլէ մուհասսէնաթ թէպէյյիւն իթմէքտէ տիր։

Սէր թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի

ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕՅԷՆԻ ՓԱՇԱ

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ

Ալէմանիանըն Կրօսզավ չէհրինտէ՝ Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա 1870 սէնէսինտէ վուգու կէլէն մուհարէպէ էսնասընտա իզհարը չէճաաթ իտէն Ալէման գօմանտանլարըյլա, ասաքիրինին զիքրը նամը իչիւն րէքզ իտիլմէքտէ պուլընան հէյքէլին ինշաասը խիթամ պուլմըշ, վէ կէչէն հաֆթա բէսմը քիւշատը իճրա խըլընմըշ տըր։

Բէսմը քիւշատա միւնասէպէթիյլէ իճրա օլունան մէրասիմի պիր գաթ տահա չաշաալը կէօսթէրմէք իւզրէ, հէյքէլին իւսթիւնէ գոյէթ միւզէյյէն չիչէք տէմէթլէրի գօնմասը, վէ պու տէմէթլէրին 12 կէնճ գըզ մարիֆէթիյլէ հէյքէլին պուլընտըղը մահալլէ իրսալ օլունմասը՝ չէհրը մէզգիւր պէլէտիյէ մէճլիսի թարաֆընտան գարարկիր օլմուշ իսէ տէ, չիչէքտէն եափըլաճագ կըլանթալարը մուայյէն օլան մահալլէ նագլ իտէճէք գըզլարըն էնտամ վէ սըհհէթճէ էմսալինէ ֆայիգ պուլընմալարը իյճապ իթմէքլէ, պունլարըն ինթիխապը իչիւն այրըճա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմըշ տըր. Ֆագաթ, պէօյլէ պիր չէրէֆի իհրազ իթմէք մագսատիյլէ, միւրաճաաթ իտէն գըզլար՝ օ գատար չօգ իմիշ քի, պունլար միյանընտան 12սինի ինթիխապ իթմէք միւմքին օլամամըշ, վէ գօմիսիօն տաղըլմըշ տըր։

Ախիրէն իճրա օլընան թահրիրը նուֆուստա Կրօսզավ չէհրի էհալիսինին մըգտարը 43167 նուֆուսը էրքէք, 23195ի գատըն օլմագ իւզրէ գայտ խուլմըշ օլտուղընտան, գատընլարտան պիրինճիլիկի իհրազ իթմէք իւզրէ պու միւսապագայա տախիլ օլանլարըն քէսրէթինէ մէպնի գօմիսիօն պիր գարար իթթիխազընա մուվաֆֆագ օլամամըշ, վէ հէյքէլին իւզէրինէ չէլէնկ վազընտան սարֆը նազար օլընմըշ տըր։

ԳԱԹԼ, ՃԷՐՀ, ՍԸՐԳԱԹ ՎԷ ԷՄՍԱԼԻ

Սայտա գայմագամըլըղը վէքեալէթինտէն Պէյրութ վիլայէթինէ վարիտ պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սայտա միւֆթիսի Օսման էֆ. գազայի մէզգիւր եագընլարընտա Ճիպա քէօյինտէ գաթլ օլընմըշ հալտէ պուլընմըշ տըր։ Ճանիլէրի էլտէ իթմէք իչիւն հէյէթը Ատլիյէ տէրհալ օրայա կիթմիշ տիր։ Մուախխէրէն թահգիգաթը իլէրի կէօթիւրմէք իչիւն վիլայէթ միւտտէիի ումումի վէ միւսթանթիգի իլէ ժանտարմա պինպաշըսը գարիյէի մէզգիւրէյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Վուգու պուլան թէտգիգաթ նէթիճէսինտէ՝ մագթուլ միւֆթի Օսման էֆ. պիր միւտտէթ ագտէմ գազայի մէզգիւր տախիլինտէքի արազիսինտէ պուլընան էքինլէրէ խասարաթ իրաս իտէն քէսան հագգընտա վիլայէթ ճէզա մահքէմէսինտէ իգամէի տաավա իթմէքլէ, միւտտաի ալէյհլէր մահքիւմ օլարագ, միւտտէթը մահպուսիյէթլէրինի իքմալ իթտիքտէն սօնրա, ախիրէն հապսըտան չըգմըշլար իտի։ Մուախխէրէն միւֆթի Օսման էֆ. պազը իշլէրինին թէսվիյէսի իչիւն խըտմէթքեարը իլէ Ճիպա քէօյինէ կիտէրէք, մէճլիսը իտարէի գազա ազասընտան չէյխ Ալի էֆ.նին խանէսինէ միսաֆիր օլմըշ տըր։ Էրթէսի կիւնիւ քէնտիսի իլէ խըտմէթքեարընըն իւզէրինէ իքի էլ սիլահ աթըլարագ, թէրհալ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։ Գաթիլ իլէ րէֆիգի թահթէլհիֆզ մէրքէզը վիլայէթէ կէթիրիլէրէք, ճանի՝ ճինայէթինի իթիրաֆ իթմիշ տիր։

—Պիր վագթ Լանգազա գազասընտա Հասան չավուշ իսմինտէ պիր հայտուտ թիւրէմիշ, վէ իճրա գըլընան թաագիպաթ իւզէրինէ օ թարաֆլարտա տիքիչ թութտուրամայաճաղընը անլայարագ ֆիրար իթմիշ իտի։

Նագվան քէօյիւ էհալիսինտէն պազը չախսլար հայտուտ Հասան չավուշ նամընտա թէհտիտամիզ պիր թագըմ մէքթուպլար թէրթիպիյլէ, մէզքիւր քէօյ միւթէպէրանընա կէօնտէրէրէք, էհալիտէն 530 լիրա իսթէմիշլէր տիր։

Քէյֆիյէթ հիւքիւմէթէ խապէր ալընարագ, կէօնտէրիլէն մէմուրլարըն իճրա իթտիկի թահգիգաթ նէթիճէսինտէ մէքթուպլարըն եազըլմա օլտուղը անլաշըլմըշ, վէ պունլար թէրթիպ վէ իթթիֆագ իտէն 8 քիշի տէրտէսթ օլընմըշ տըր։

—Ըլմէմ Գումպանեասընըն 1 նումէրօլը տուպասը Թաշ իլէ իւքիւլիւ օլտուղը, վէ պիր ըըմօրքէօրէ պաղլը պուլընտըղը հալտէ, տիւն Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ իքէն, Գընալը ատասը իլէ Ֆէնէր Պաղչէսի արասընտա ղարգ օլմուշ տըր։ Տուպանըն իչինտէ պուլընան 3 Ռում Թայֆէ՝ գազանըն վուգուընը վագթըյլա անլայարագ, քէնտիլէրինի տուպանըն արգասընտա պաղլը օլան սանտալա աթարագ գուրթուլմըշլար տըր։ Մէզգիւր տուպա Ֆօսկօլօ Մանկօ գումբանեասընըն մալը իմիշ։

—Էտրէմիտտէն թ. Հ[illegible] եազըլըյօր կէօրէ, Մէհմէտ խամինտէ պիր պաղ պէքճիսի՝ պիր մուհաճիրին պունտան պիր միւտտէթ էվվէլ ղայպ օլմասը իւզէրինէ, գայմագամը գազա Շէվգի պէյ իլէ տիկէր մէմուրլար կէճէ կիւնտիւզ գասապանըն հէր թարաֆընը վէ պաղ վէ պաղչէլէրի թէֆթիշ վէ թէհարրի իթտիքլէրի սըրատա պաղչէ իչինտէ պազը եէրլէրտէ գան էսէրլէրի կէօրէրէք մէրգումըն թէլէֆ խըլընտըղընա չիւպհէ գալմամըշ, վէ թէհարրիյաթ նէթիճէսինտէ մազնունէն պիր Ռում թէվգիֆ օլընմըշ տըր։ Մէրգում իսթինթագ օլընտըգտա պիչարէ Մէհմէտին՝ 9 նէֆէր ավէնէսիյլէ Ռումլար թարաֆընտան պաղչէտէ գաթլ օլընտըղը վէ մագթուլըն օրատա տէֆն խըլընտըղը մէյտանա չըգմագլա, թէրհալ մահալը մէզգիւրէ կիտիլէրէք 1 պուչուգ մէթրօ տէրինլիքտէ գազըլմըշ օլան մահալտէն ճէսէտի չըգարըլըպ, վէ պէլէտիյէ թապիպի թարաֆընտան պիլմուայէնէ 13 եէրինտէն ճէրհ խըլընտըղը վէ պիր սուրէթը վահշիանէտէ թէլէֆ խըլընտըղը կէօրիւլմիւշ տիր։ Գաթիլլէրին քեաֆֆէսի տէ տէրտէսթ օլունմըշլար տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Վուգու վէֆաթը եազըլմըշ օլան Ալի Ռիզա էֆ.նին եէրինէ Խազինէի Խասսայի Շահանէ էմլաքը Հիւմայուն սէնէտաթ մէմուրիյէթինէ՝ էմլաքը Հիւմայուն գօմիսիօնը գալէմ քեաթիպի Ռաղըպ պէյ թային գըլընմըշ տըր։

—Օսմանլը Պանգասընըն Բօրթ-Սաիտ չիւպէսի միւտիրի Մ. Սթիպուարթ մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ օլմագլա, եէրինէ՝ պանգը մէզգիւրըն Պրուսա չիւպէսի միւտիրի մուավինի թային գըլընմըշ, վէ Բօրթ-Սաիտ չիւպէսի միւտիր մուավինի Մ. Բինօյի Տէրսաատէթէ նագլ օլընմըշ տըր։

—Տէպպաղ վէ քիրիչխանէլէր իլէ էմսալի մահալլէրին պազըլարը մահալլէր տէրունլէրինտէ պուլընտըղը, վէ պու տա մուհաֆազայի սըհհէթ նօգթայի նազարընտան գայըը ճաիզ խըտմէնէ ճիհէթլէ, պու կիպի էպնիյէնին Շէհր Էմանէթինէ սաիր միւնասիպ մահալլէրէ նագլի միւթէսավվէր պուլընմըշ տըր։

—Տար իւլ Աճէզէ ֆախրի գապիլէլիկինէ Զապթիյէ Նէզարէթի գապիլէսի Զահիտէ հանըմըն թայինի՝ Տախիլիյէ Նէզարէթինճէ գարարկիր օլարագ, քէյֆիյէթ մուամէլէյի հանըմա պիլտիրիլմիշ տիր։

ՏՕԳԹ. Ա. ՋՕԼԱԳԵԱՆ

Լօնտրա վէ Բարիզ Խասթախանէլէրի Թապիպի

Բարիզտէն հէնուզ ավտէթ իթմիշ օլուպ, Պէյօղլունտա Պէքեար սօգաղընտա 1 նումէրօլը խանէսինտէ բազարթէսի մաատա հէր կիւն սաաթ 5տէն 9ա գատար խասթա գապուլ իթմէքտէ տիր։ Զարշէնպէ կիւնլէրի մէճճանէն թէտավի իճրա օլունըր։ 20—19

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՅԷ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՍՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

Սթամպօլտա վէ վիլայաթը Շահանէտէ վէ Էվրօպատա մէվատտը սալիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ նիհայէթ հէր տիւրլիւ խուսուսաթա տաիր իշլէրի օլուպ տա, օ իշլէրին նէրէլէրտէ գալմըշ վէ նէթիճէսի նէ օլմըշ իտուկի հագգընտա մալիւմաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէն զէվաթ՝ Գալաթատա Իզզէթ-Բաչա խանընտա 5 նումերօլու Անտոն Ալիք էֆէնտինին խարէքէթխանէսինէ նիրմի ղրշ.լըգ բօսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ սիւալլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ ալըրլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալէպ իտէնլէրին՝ թէլէկրաֆ իւճրէթինի այրըճա կէօնտէրմէլէրի լազըմ իտէր։

ՌԸՍՄԻ ՌԱՊՕՐԹՕ

Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Միւլքիյէ Թարաֆընտան իհտա օլունըպ Տէրսաատէթ «Թիճարէթ Օսմանը կազէթասը»յլա նէշր իտիլմէք իւզրէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նեզարէթը ճէլիլէսինէ Թագտիմ գըլընըպ ֆի 13 Նիսանը Էֆրէնճի Թարիխլիյէ մէզքիւր կազէթա իլէ նէշր օլունան ըխտար րաբորթօնըն մէֆատընտան միւսթէֆատ օլտուղը իւզրէ, Պալըգ Բազարընտա միւքերրատ Թիճարէթխանէ իմթիազը իթմէքտէ պուլունան Նիգօլաքի Միհոթի էֆ.նին իմալ էյլէտիկի գօնեագլար սուրէթը մախսուսատէ շայանը Թագտիր պուլունմըշ տըր։

Թիւնօգիզա 25 Մարտ սէնէ 311 Թարիխլիյէ Թանզիմ վէ Թագտիմ օլընան մէզքիւր րաբորթօտա պասմ ու պէյան օլունտուղը իւզրէ, մումաիլէյհ Միհոթի էֆ.նին իմալ էյլէտիկի գօնեագլար պիր սուրէթը տագլիտատա Թաճլիլ էտիլիպ, պու կիպի մէշրուպաթտա մէվճուտիյէթի ֆէննէն միւսպէթ օլան էվսաֆ վէ խասայիսը մաթլուպէյի հաւի պուլունտուղլարը Թէհգիգ գըլընմըշ տըր։

Թահլիլաթը սուրէթի

Մէզքիւր գօնեագլար ֆի 20 Թըրըր. Էվվէլ սէնէ 310 Թարիխլիյէ Պապը Ալիյէի Սէրասքէրիյէ տաիրէ. Տօգթ. Զէքի պաշա հազրէթլէրինին Թաճթը Նեզարէթլէրինտէ Թաճլիլ օլունըպ, 3977 րագգամ իլէ միւրագգամ օլարագ Թագտիմ օլընան րաբորթօտա Թէսատիֆ էմրազ վէ իլէլ գըմիլէտա խըֆզըսսըհհա պիր սուրէթը մախսուսատէ Թավսիյէ օլընմըշ տըր։

Ալմանիա Տարիֆի Պէլէտիյէ իլէ Ալէմանիա վէ Աւստրիա վէ Նուշան գօնսօլօսխանէլէրի քիմիաքերի Մ. Արերի վէ քիմիաքեր բրօֆէսօր Մ. Սինկրօս Թարաֆընտան վէրիլէն րաբորթօնըն խուլասասը տըր.

Նոմերօ 3900

Տէրսաատէթտէ սաըֆ ու խըմիրլագ օլընան գօնեագլարը տէֆտիշէ Թաճլիլ խուսուսը պունլար միյանընտա հագիգաթէն խալիսիյէթլէրի վէ նաֆիիյէթլէրի վէ սըրֆ իւզիւմտէն իմալ օլունըպ էսկիմիշ օլմալարընա մէպնի րաղպէթ Թավսիյէլէրի վէ իւզիւմ վէրիլէնին լէզզէթի հաւի պուլունտուղէ, Նիգօլաքի Միհոթի էֆ.նին իմալ էյլէտիկի գօնեագլարըն պիր սուրէթը մախսուսատէ խաս օլունմալարը վէ հագիգաթէն մէզքիւր գօնեագլարըն մամուլաթը Շարգիյէ արասընտա միւմթազ պուլունտուղլարընտան, ահալիյէի մահալլիյէյէ շէրէֆի մուճիպ օլաճագլարը պէյան վէ իլան օլունուր։

14 Յուլ. 310

Քիմիաքերը Շէհրիյարի Տօգթ. Ցանի էֆ. Թարաֆընտան իհտա օլունան րաբորթօնըն խուլասասը տըր.

Նիգօլաքի Միհոթի էֆ.յէ,

Իմալ էյլէտիկինիզ գօնեագլարը պիր սուրէթը միւքէմմէլէտէ Թաճլիլ էտուպ, Թէտգիգաթ վէ Թաճլիլաթը քիմեէվիյէնին նէթայիճինէ միւսթէնիտէն գօնեագլարընըզըն Սուլթանը Ճէզիրէսինին մաքբուլ իւզիւմլէրինտէն միւթէհասսըլ պէյազ շարապտան իմալ իտիլտիքլէրինի, վէ պինաէնալէյհ էզզէր ճիհէթէ խասսէյի խալիսէ օլտուղլարը, սըհհաթէ նաֆի պիր մէշրուպ օլտուղլարը գէթիյէթլէ պէյան վէ իլան էյլէրիմ։

* *

Մէմլէքէթիմիզին իմալաթընտան օլան իշպու սաֆի գօնեագտան հէր էհալի սամիմիլէրը կիպի, պալխասսա կէօրիւլէն Թաճտիտաթը Թըպպիյէ նազարէն, մէզքիւր էհալի գօնեագլարընըն ճիհանշումուլ ֆայիտէ օլտուղը Թէհզիր իտմիշ տիր։

ՍԸՀՀԷԹԻՆԻԶԻ ՍԻՒՐԹՕԼԱՐՏԱՆ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱ ԻՏԻՆԻԶ

Պրուսատա խալիս իւզիւմտէն իմալ օլունմըշ մէչհուր տուզ, մաստիգա, չիլէք, կիւլ, մէնէքշէ, գայսը վէ անճէլիքա բագլարը միյանէյի Թաժիմ իթմէք վէ իչթիհայը աչմագ կիպի նաֆի խասսէլէրի հաւի վէ Թէբքիպաթը մուզիրրէտէն սալիմ պուլունմասը ճիհէթիլէ հալը հազըրտա իսթիմալ օլընան րագըլարտա ֆայիգ պիր սուրէթտէ պուլունտուղընտան, միւշթէրիլէրին միւքէմմէլէրինէ Թագտիմ մազհար օլաճաղը պի իշթիպահ տըր։

Ապը Տէրսը — Դալաթատա Նիւգաէք Դալաբարմատա 60 նումէրօլը Պրուսա օթէլի տէրունինտէ Էլմաեան վէ Քէհեաեան մաղազասը տըր։

Զիրտէ մահալլէր տիւքքեանլարտա տախի գաբալը չիշէլէր իլէ ֆիւրուխթ օլունըր։

1. Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Պէլէտիյէ պաղչէսինտէ Մ. Ժան Պիլլօրեանը։

2. Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Ֆրանսըզ խասթախանէսի գարշըսընտա պագգալ քէրիյէ Եորկաքի Սիմրաթիկաքիսին 43 նոմէրօլը տիւքքեանընտա։

3. Պէյօղլունտա Թագսիմ ճատտէսինտէ չէքէրճի հաճի Սարիմ աղանըն 54 նումէրօլը տիւքքեանընտա։

4. Պէյօղլունտա Տօղրուտա Աղա Ճամի ճիվարընտա չէքէրճի Հ. Արթին վէ Օննիկ Սարիմեան աղալարըն 108 նումէրօլը տիւքքեանընտա։

5. Պէյօղլունտա Դալաթա Սէրայը գարշըսընտա Թարլա Պաշը սօգաղընտա սուճու Վարդան աղանըն տիւքքեանընտա։

6. Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ իւզէրինտէ Պօղազ Իչի վաբօրլարը իսքէլէսինտէ Թիւթիւնճի Գասպար աղանըն տիւքքեանընտա։

7. Դալաթատա Խարաճճը սօգաղընտա Միլլէթպաշը վէ չիւրէքճասընըն 19 նումէրօլը պագգալ տիւքքեանընտա։

8. Բանկալթի համմամը գարշըսընտա Միհրան աղա Էքմէքճեանըն պագգալիյէ մաղազասընտա։

9. Գարաքէօյ քէօբրիւսինին Պօղազ իչի վաբօրլարը իսքէլէսինտէ Թիւթիւնճի Սթէֆանի հաճի Գօսթինին տիւքքեանընտա։

10. Իւսքիւտարտա Իճատիյէտէ հաճի Ցակօբ աղանըն գազինօսընտա։ 30—13

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՒՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 8 Նոյմ.

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	107—63
Օսմ. էսհամը ալըլտը	25—
» » գուրանսը	24—75
» » Սէրի Ա	64—50
» » » Բ	42—
» » » Գ	26—63
Օթօման 1871	98—25
Օսմանլը Գանտէսը	19—81
Րուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր թէսլ. մունթազամէ	—
» իմթիյազլը	—
Տարիֆէ Սանայէի Մըսըր	—
Խուման 5 % 1879	32—50
Բօչիլտա իսթիգրազը	—
Պուլկար իսթիգրազը	97—
Դամղալը Բարիզ 3 այ վատէ	25—41 20

Բարիզ 8 Նոյմ.

Փրանսա. էսհ. 3 % ֆր.	100—45
» » 4½ %	106—75
Դէյնի Օսմ. էսհամը ալըլտը	24—70
» » » գուրանսը	24—70
Միւթէֆէրրիք	
Սէրի Բ.	41—85
» Գ.	25—62
Րումէլի շիմէնտիֆէրլէրի	143—75
Օսմանլը Բէնքըսը էսհամը	496—25
« Գանտէսը	740—37
Դըրէտը Լիօնէ	811—
Դըրէտը Ֆօնսիէ	—
Քօնթուար տ'էսգօնթ	—
Սուէյշ գանալը	3230—
Իթալիա էսհամը	89—30
Մըսըր ֆօնտ. մունթազամէ	—
Բարօրիթէ Թիւրք	—
Դամղալը 3 այ վատէ	25—25.

Վիէննա 8 Նոյմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամբիօ	120—60
Րումէլի շիմէնտիֆէրլէրի ֆր.	75—90
Օսմանլը Բէնք. ագսիօնը	236—

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տէյնի ագչ. գապ.	27—16
» » » էն խուքուք	27—24
» » » էն աշաղը	27—15
Գու. օսմանի ալըլտը փ. գ.	27—7
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	101—00
Սէրի Ա.	64—20
» Բ.	41—30
» Գ.	29—00
Րումէլի շիմէնտ. ագչմ. գբ.	143—50
» » էն խուքուք	144—
» » էն աշաղը	143—
» » ալըլար	141 60
Րէնթօրմ Թահվիլթ. ֆր.	482—
Ագչէ Ֆարգը	6—
Լիրա Դէյ.	97—
Հէմբուրլուգ » պէրօր	100—

ՊԱՆՔԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դըրէտ Ժէնէրալ	12—
Սօսիէթէ Օթօման	6—26
Օսմանլը Միկօսուլթա շիրքէթի	8—10
Րէժի ագսիօնը	21—31
Թրամվայ	10—70
Թրանսվալ մաատէնի	108—
Գօրբորէյն Թամա	6—1
Էգսբոր սիկարէթ Ա.)	3—32
» Բ.)	1—26
Օրօզտի Գազ Թիւրէթեմէնիւ	126—

ԱՔՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գր. սան	Դըր. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—02
Մէթալիգ »	98—
Պէշլիք »	102—
Ալթըլըգ »	108—
Ինկլիզ լիրասը	110—20
Ֆրանսըզ ալթունը	87—39
Բօյ	90—
Դըրհէմ ալթունը	51—20
Գարաքօն գայմէսի	8—44

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—5/16
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—90

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(18) Եազլը վաքէթա բարչասը՝ գըյէի ճէտտի ան 3000 իլա 5000, պէհէր գըյէի ճէտտի 20 բարա։

Քէօսէլէ բարչասը՝ գըյէի ճէտտի ան 2500 իլա 4000, պէհէր գըյէի ճէտտի 21 բարա։

Դալէն Ինկլիզ քէթէն պէզի բարչասը՝ գըյէի ճէտտի ան 500 իլա 700, պէհէր գըյէի ճէտտի 18 բարա։

Մէչին բարչասը՝ գըյէի ճէտտի ան 300 իլա 500, պէհէր գըյէի ճէտտի 16 բրյ։

Պէյգօզ գալէվրախանէսի անպարընտա մէվճուտ վէ միւթէրաքիմ օլուպ ֆիւրուխթ օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւզայէտէյէ գօնուլտուղը էվվէլճէ տախի իլան օլունան պալէատէ մուրագգամ 4 գալէմ քէօսէլէ վէ սաիրէ բարչալարը ֆիյաթը մուրագգամլէրիյէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իւլուլը Րումինին 28ինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւզայէտէսի իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէրէք ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան, ֆիյաթը մէզքիւրըն զամմըյլա իշթիրասընա վէ 30ընճը կիւնիւ 100տէ 5 զամմընա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(19) Նիզամիյէ սարրաճխանէ անպարընտա մէվճուտ վէ միւթէրաքիմ օլուպ ֆիւրուխթ օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւզայէտէյէ գօնուլտուղը էվվէլճէ տախի իլան օլունան մալիմ էլ մըգտար 62 գալէմ քէօհնէ էշեար սարրաճիյէ՝ ֆիյաթը մալումէ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իւլուլը Րումինին 28ինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւզայէտէսի պիլիճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէրէք ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան իշթիրասընա, վէ 30ընճը կիւնիւ 100տէ 5 զամմընա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

* *

(20) Թարապլուսը Ղարպ ֆրգայի ասքէրիյէսիյէ Պէնկազիտէ պուլունան ճիւնուտը ճէնապը Շահանէ իչիւն միւպայէասը մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան 765408 գըյէ տագիգին պէհէր գըյէի ճէտտի 40, վէ 37000 գըյէ ֆասուլեանըն պէհէր գըյէի ճէտտի 44, վէ 45800 գըյէ չէքէրին պէհէր գըյէի ճէտտի 73, վէ 37 պին գըյէ նոհուտըն պէհէր գըյէի ճէտտի 45 բարատա Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ, իւլուլը Րումինին 27նճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն մէզքիւր ֆիյաթլարտան Թէնզիլաթ իճրասըյլա իխալէ Թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

* *

(21) Եֆրատը Ճէտիտէսի Շահանէ գոմանտասը պուզրլեսի 1915 գըյէ չիւրիւք բէքսիմաթ մէվգիի միւզայէտէյէ վազ օլունարագ, սիմ մէճիտիյէ 20 գըշ. հիսապըյլա պէհէր գըյէսի ճէտտի 8 բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, մէզքիւր էլմէզտար բէքսիմաթ տահա զիյատէ ֆիյաթըյլա միւզայէտէյէ Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանիպը ալիսինտէն

Գանթար իտարէսինտէ միւսթախտէմ գանթարճըլար իչիւն իմալինէ լիւզում կէօրիւնէն 320 Թագըմ էլպիսէնին Գարամուսալ ֆապրիգասընըն մամուլաթընտան իմալ իթտիրիլէն նիւմունէսի վէճհիլէ խայըրթ իլէ վէ մէսարիֆը սաիրէսի ամիլինէ աիտ օլարագ իմալ խուսուսը մէզ իւզրէ, պէհէր Թագըմը եիւզ ալթմըշ Եէտի գըրուշ ֆիյաթ իլէ Թալիպի իւզէրինտէ օլտուղընտան, տահա նոգսանընա Թալիպ օլմագ վէ շէրաիտը անլամագ իսթէյէնլէրին Թէէմինաթ ագչէլէրի վէ խասօ միւթէպեր քէֆիլլէրի իլէ պերապեր Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի։ 3—3

Շուրայի Պահրիյէ ճանիպը ալիսինտէն

Ասաքիրը Պահրիյէի Շահանէ մուայէնաթը իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլան եիւզ տոգսան պին ճէտտի գըյէտէն իքի եիւզ պին գըյէյէ գատար սաֆի սիպիլ եաղըն միւնագասայա իճրա գըլընաճաղընտան, իհտայա Թալիպ օլանլարըն իշպու իւլուլըն օթուզընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ Շուրայի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 Յուլ. 311

Էվգաֆը մազպութէտէն Տավուտ Բաշա վագֆընտան Պաղտատտա վագը Ցէրիճան Պաղընըն՝ 311 սէնէսի իւլուլընտան իթիպարէն 3 սէնէլիկի ֆիյաթը հագգիգիսիյէ սիմ մէճիտիյէ օլարագ 105,000 գըրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղը՝ Պաղտատ Էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն վարիտ օլան 20 Յուլ. 311 Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէտէ պէյան ու իշար օլունմըշ օլմաղլա, պաղը մէզքիւրըն զամմըյլա իսթիճարընա Թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը ճարիի Րումինին 30ընճը կիւնիւնէ գատար 100տէ 10 նիսպէթինտէ Թէէմին ագչէսինի միւսթաահիպէն Տէրսաատէթտէ Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինտէ Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ վէ մահալլինճէ մէճլիսը իտարէ վէ Էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

23 Յուլ. 311 3—3

Ըրկատ Բազարընտա Աթիգ Ալի Բաշա ճամիի շէրիֆի գարշըսընտա քեարկիր 51 նումէրօլը գունտուրաճը տիւքքեանըյլա պիլա նումէրօ պէրապէր տիւքքեանը արասընտա պուլունան մահալ՝ պիլմիւզայէտէ իճեար իտիլէճէկինտէն, իսթիճարընա Թալիպ օլանլարըն՝ բէյ ագչէլէրինի միւսթաահիպէն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն Թըշրինը էվվէլին 5ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւնէ գատար Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսի Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

23 Յուլ. 311 3—3

Աչըգ Եանինին՝ Մանուկ զիմմէթինտէ մահքիւմունպիհ ալաճաղը օլան մէպալիղին Թէէմինը իսթիյֆասը զըմնընտա Ֆէրի գարիյէսինտէ Խանըմօղլու սօգաղընտա 29 նումէրօլը արսատա 300 գրա իթիպարըյլա 90 գրա հիսսէի շայիասը լէտէլմիւզայէտէ 2300 գըշ. ալթուն պէտէլ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ, վէ սինէ մահալը մէզքիւրտէ 27 նումէրօլը պիր գըթաատա միւթէսարրըֆ օլտուղը խումս հիսսէի շայիասը լէտէլմիւզայէտէ 2300 գըշ. ալթուն պէտէլ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ, վէ սինէ մահալը մէզքիւրտէ Հասսա սօգաղընտա 24 նումէրօլը արսատա 360 գրա իթիպարըյլա 92 գրա հիսսէի շայիասը լէտէլ միւզայէտէ 2400 գըշ. ալթուն պէտէլ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ, վէ սինէ մահալը մէզքիւրտէ 1 նումէրօլը արսատա միւթէսարրըֆ օլտուղը խումս հիսսէի շայիասը լէտէլմիւզայէտէ 3000 գըշ. ալթուն պէտէլ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ օլմաղլա, Թարիխը իլանտան իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա պէտէլլէրը մէզքիւրէ իւզէրինէ 100տէ 5 զամմըյլա Թալիպ օլանլարըն Պէյօղլու Իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

26 Յուլ. 311

Հիւսէյին աղանըն՝ սէնէ 311 վէ 126 նումէրօսըյլա մուգայյէտ իլամ մուճիպինճէ գասսապ Ապտուլլահ էֆ. վէրէսէսի զիմմէթինտէ մահքիւմունպիհ ալաճաղը օլան մալիմ էլ մըգտար մէպալիղին Թէէմինը իսթիյֆասը զըմնընտա Ֆէրի գարիյէսինտէ Զիֆթէ Ճէվիզլէր ճատտէսինտէ 81 նումէրօլը սալխանէտէ իսթիգալէն միւթէսարրըֆ օլտուգլարը նըսֆ հիսսէի շայիալարը Թահթը համզէ ալընարագ լէտէլ միւզայէտէ 33000 գըշ. պէտէլ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ օլտուղընտան, Թարիխը իլանտան իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա 100տէ 5 զամմըյլա Թալիպ օլանլարըն՝ Պէյօղլու Իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

26 Յուլ. 311

Խուսուսիյէթ վիլայէթինտէ Գասըմ Փաշա սանճագընտա Գարթ Նահիյէսինտէ գըշլաք պոր զարֆընտա հէր թարլա Պէշ աղընըն հուտուտընտա ըշգ ու Գասըմ Փաշա տէրէսի չէշմէսի Թոփ Թաշը մէվգիինտէ ... Թաշլը Պօղտան զիմմէթինտէ Թէյախուր իտէն Տէմիր Գաբը տէրէսի Թէյախուր չիֆթլիկինին Թէպտիլ ու իճարէ Թէմըլլէքինտէ մէվճուտ Ֆէրի գարիյէսինտէ Մարքար սօգաղընտա Նօղտանէ ... իլէ պիրագ, վէ Թիմուրճիլար պուղլու Թէյախուր իտէն Ճիլա Թարլա ... 1069 ճէրիպ արազիտէն իպարէթ պուլունմըշ օլտուղը, պէհէր ճէրիպ արազի իչիւն պէտէլի նիզամ 10 գըշ. րուսումը մուգտարրէրէ իթտա իտիլմէք վէ էն զիյատէ րէսմը նիսապի վէրիլէրէք Թալիպինէ 60 սէնէ միւտտէթլէ իհալէ գըլընմագ իւզրէ, մէզքիւր պօրասիթ մաատէնի իւնիւտէն 6 այ միւտտէթլէ մէվգիի միւզայէտէյէ վազ իտիլտիկինտէն, Թալիպ օլանլարըն՝ 20 Յուլ. սէնէ 311 Թարիխինտէն իթիպարէն 6 մահ միւտտէթ զարֆընտա Թէէմինաթ ագչէլէրիյէ պէրապէր, Տէրսաատէթտէ Օրման, Մէատին վէ Զիրաաթ Նեզարէթինէ վէ մահալլինտէ մէքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

25 Յուլ. 311

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէգաիւտ իլան իլէ Թաղիիրը մուամէլաթ օլընաճագ գատար, ճանիպ Նազըր իլէ ֆիւրուխթ օլընմագ գարարը վազ գըլընմըշ, ճիւնճաայա տէքկիւն ճալէրինէ մահլլէյաթը վագֆիյէ(?)լէրին հիսսէտարանըն համալլ Նիզամ պիլա միւզայէտէ Բէֆիլ իւճէլէրի հիսսէլէրինին Նըսֆը միքտարը 19 գըրուշ վէ նըսֆը տիւքէլի Խազինէ Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրուշը իլէ սամըլաճագ տըր։ Թամմ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սամըլանլարըն մուաճճէլէսինին նըսֆը լիրա 100 գըրուշ հիսապըյլա լիրա օլարագ, վէ տիւքէլ նըսֆը գէզ ալըյք սուրէթ վէ սէրկի գապուլիյէ իբհիֆա գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն ալթըֆիւզ(?) ...։ Մուտայէնէ օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 4 ինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 311 սէնէսի իւլուլըն 25ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն Չինճի Բազար էրթէսի սալը կիւնիւ հուզուրը ալիի նէզարէթփէնահիտէ միւզայէտէյէ վազ իտիլտիկի, 6տան 10ա գատար պիլիճրա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօշրինէ միւսավի Թէէմին ագչէլէրիյէ պէրապէր Մահլուլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 4նճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

..22..1500. (1)—Թամթամլըտա Սաաթճը սօգաղընտա տէրունինտէ 1 գույուլը միւշթէմիլ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 114 մէթրօ պիր գըթաա արսանըն նըսֆ. հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..14.. 10000.— Գումգափուտա Իպրահիմ Բաշա Նամը տիկէր Մուհսինէ Խաթուն մահալլէսինտէ Խան սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 2օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 մախզէն վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 գր. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

..18..834.—Զարչը գուրպինտէ Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Եօլ կէչէն խանը տէրունինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 26 մէթրօ արսատա մէպնի պիր օտայը միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ տիւքքեանըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Նազիֆ։

..1..8333.—Իւսքիւտարտա Սէլման Աղա մահալլէսինտէ Գարաճա Ահմէտ ճատտէսինտէ ֆէվգինտէ 1 օտայը հավի վէ չէհրի 200 գրուշ քիրալը ախշապ պիր պապ պագգալ տիւքքեանը միւլքինին պիւթիւնիյէ կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 33 վէ սիւլիւս սէհիմ հիսսէսի. Եօրիւճի Ահմէտ։

..187, 2..12140.—Իւսքիւտարտա Գարա Տավուտ Բաշա մահալլէսինտէ Գարաճա Ահմէտ Բաշա ճատտէսինտէ Պալապան Աղա իսքէլէսի սօգաղընտա 60մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտա վէ չէհրի 200 գրշ. քիրալը տէրունինտէ պիր ատէտ միւսթէգիլլ վէ 120 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 1օտա վէ 1սուֆա վէ 2 գույու վէ չէհրի 200 գրշ. քիրալը 1 պապ պօյաճը տիւքքեանը տէրունինտէ միւսթէգիլլ 1 ատէտ քի ճէման 2 ատէտ պօյաճը ճշար կէտիքլէրին 12 հիսսէ իթիպարըյլա 1 պուչուգ վէ բուպ հիսսէնին տախի 4 հիսսէ իթիպարըյլա պիր բուպ հիսսէսի. Էմին աղա։

..24, 16, 16, 18 միւքէրրէր. 35000.—Ինճիր գարիյէսինտէ Բաշա Պաղչէսի ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 287 մէթրօ արսատա մէպնի 9 գուրնա 1 հավլէթ

վէ 1 օտա վէ 1 գույու վէ 246 մէթրօ պաղչէ վէ իթթիսալինտէ ախշապ տիւքքեան վէ 86 մէթրօ 1 պապ գայըգխանէյի միւշթէմիլ վէ 260 գրշ. քիրալը 1 պապ համամըն նըսֆ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..318..4325..2000 պէտէլը միւզայէտէ.— Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Թօբճուլար ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտա վէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 500 գրշ. քիրալը մուգաատէմա միւլք մա կէտիք քէօմիւրճիւ էլ-էնեվմ պիր պապ գասսապ վէ մուհտէս մանավ տիւքքեանլարընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 6 սէհիմ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..5..1250.—Էյիւպտէ Գազըսրընտա Խատիճէ Սուլթան մահալլէսինտէ Ալէմտաղ էֆ. սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 63 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի։

..2..3500.—Էյիւպտէ Գազըսրընտա Գասըմէյէի Ալմէգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Շէյխ Էյտալ էֆ. սօգաղընտա 278 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Հիւսնի։

..16.18..30,000, պէտէլը միւզայէտէսի 17000.—Խոճա Բաշատա Մուրատիյէ ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 39 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 11 մէթրօ պաղչէյի վէ Թահթընտա 1 օտայը հավի տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ չէհրի 400 գրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի։

..92, 94, 96..100000.—Շահզատէ Պաշընտա Էմին Նուրէտտին մահալլէսինտէ Շահզատէ Պաշը ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 79 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտա վէ սուֆայը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 4000 գր. քիրալը միւլք մա կէտիք նիմ քեարկիր պիր պապ չէքէրճի վէ հէլվաճը տիւքքեանլարընըն պիւթիւնի. Եօրիւճի Ահմէտ։

..3..3500.—Սուլթան Սէլիմտէ Չէպղաղէօղլու մահալլէսինտէ Գրրգ Ներսէս սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 115 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույուլը միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 գր. քիրալը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..8..4200.—Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Պէօյիւք Գուլէյի սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույուլը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի։

..45..2000.— Ուզուն Զարշը գուրպինտէ Սաման Վիրան մահալլէսինտէ Սիւլէյմանիյէ ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 30 գրշ. քիրալը ախշապ պիր պապ գունտուրաճը տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի։

..1..3428.—Սամաթիա գուրպինտէ Միրախոր Իլեաս Պէյ մահալլէսինտէ Շիրման Ցօվհաննէս սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 190 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին 20 հիսսէ իթիպարըյլա 8 հիսսէսի. Հիւսնի։

..20..2000.—Թօբգափուտա Պայազիտ Աղա մահալլէսինտէ Ագսարայ ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 58 մէթրօ արսատա մէպնի 1 գույուլը վէ 104 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 60 գր. քիրալը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինին պաղչէնին բուպ վէ միւլքինին տախի 8 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

.. 16, 18, 20, 22.. 50000.— Գաթանը Տագիգտէ Եավուզ Արսլան մահալլէսինտէ կէօմրիւք սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 138 մէթրօ արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 1080 գր. քիրալը քեարկիր մուգաատէմա պէրպէր տիւքքեանը վէ մաղազա վէ պէքեար օտալարը օլուպ էլեէվմ խան Թահթընտա մէյտանէ իլէ մէզ-

քիւր մէյտանէյէ մազլուպ պուլունան պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինին բուպ հիսսէլէրի. հաճի Հասան։

..10..1500.—Ավրաթ Բազարը գուրպինտէ Խուպեար մահալլէսինտէ Շէյխ իւլ հարէմ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի։

160..800.—Շէհր Էմինի գուրպինտէ Էրէկլի մահալլէսինտէ Թօբ Գափու ճատտէսինտէ Թախմինէն վէ Թէրպիէն 30 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Հիւսնի։

..56, 58, 60..4000.— Էյիւպտէ Գազըսրընտա Զագըր Աղա մահալլէսինտէ Ալ Եօրկի սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 190 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. հաճի Հիւսէյին։

..31..23750.— Իւսքիւտարտա Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Այրգթիւրպէ սօգաղընտա Թախմինէն 152 մէթրօ արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 համամ վէ 34 մէթրօ մաթպախ մահալինի վէ 760 մէթրօ պաղչէ մահալինի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Եօրիւճի Ահմէտ։

ԷՆՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՊԻՑՕՂԼՈՒՆՏԱ
ՂԱԼԱԹԱ ՍՈՒԼԷՍԻ ՂԱՐՇԸԼԸՆՏԱ
Եօղլը օֆաղընըն խանընտա Ն. 657-659
Մ. ԺՕՐԺ ԲԱԱԼԹԻ
ՎԷ ՇՐԻՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մէզքիւր մաղազատա ղայէթ էհվէն ֆիյաթըյլա վէ հէր ճէսիտ քէօսէսինէ էլվէրիշլի սուրէթտէ աթիքէքի էշեալար սաթըլմագտա տըր։ Շէօյլէ քի, հէր չէշիտ վէ հէր ճինստա սալօն, եաթագ վէ եէմէք վէ իչ օտասը վէ եազըխանէ էշեալարը, խալըլար, այնալար, իրէքլի վէ եուսէ գումաշլար վէ սաիրէ։

Ժորժ Մ. Բաալթի մաղազասը Եվրօբանըն պաշլըճա ֆապրիգալարըյլա ճարի օլան միւնասէպաթը վասըթասը վէ պինաէնալէյհ ֆապրիգալարը սայէսինտէ քէնտի միւշթէրիլէրինէ ֆէվգէլատէ նէֆիս վէ միւնթէգիմ մօպիլեալար իթա իթմէկի վէ տէրէճէի նիհայէտէ էհվէն իւճրէթլէ էշեար մէզքիւրէյի էհլէշտիրմէկի վաա վէ Թէահհիտ իտէր։

ՏԵՎԼԱՒՐԸ ԷՄԻՐԻՑԷ ԷՃԶԱ ՄԻՒԹԷՀԱՀԻՍԻ
Ժ. ԱԼԷՔՍԵԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ-Գափուսընտա Ճէլալ պէյ խանը ալթընտա 2 նումէրօլը էճզա տէբօսը.

32 սէնէտէն պէրու Թէճէսիս իտիլմիշ օլան իշպու էճզա տէբօսընա միւրաճաաթ իտէնլէրէ կէրէք էսմաանըն նէֆասէթինտէն վէ կէրէք ֆիյաթլարըն էհվէնիյէթինտէն մէմնուն վէ խօշնուտ գալմալարը Թէճէսիս իտիլմիշ տիր։ Տէբօի մէզքիւրտէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա վէ Ալէմանիանըն մէշհուր ֆապրիգալարընտան ճէլպ իտիլմիշ հէր նէվի էճզալար վէ Նօրվէճեանըն խալիս պալըգ եաղը պուլունտուղը կիպի, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզին հազըր իլաճլար (Սբէսիալիթէ), վէ մէքթէպլէր իչիւն ֆէննը քիմեա, ալէթ ու էտէվաթ, գույումճուլար վէ էճզաճըլար, Պօրտօ վէ Մալակա շարապլարը, Եվրօբա մասթիկասալարը, հըսուֆաթ տէգաիգիէլէրի իչիւն նիքէլ վէ անթիմուան մաատէնլէրի, ճէրահիյէ իտիլմիշ ալաթ գապ ու ուչ միւթէֆէրրիգ հէր նէվի լավազըմ էճզա տիւքքեանլարընտա իսթիմալ օլունան լէվազըմաթ, էլէքթրիգիէ մախսուս ալէթ ու էտէվաթ վէ բիլ Թէլլէրի, պաղչէպան վէ պաղչէ մէրագլըլարը իչիւն էվլէրտէ էվրօբատան ճէլպ իտիլմիշ ալաթ ալըր մախսուս տախի ֆիւրուխթ օլունըր։ Սբարիշլար ղայէթ տէգգաթ վէ սիւրաթլա իճրա օլունըր։

ՄԻՄԻԱՅՆ 2 ՂՐՈՒՇՈՎ
կրնաք գնել փառակազմ եւ պատկերազարդ փոքրադիր Աշխարհագիրքը, որ կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով։
Ոսկեզօծին գինն է երեք ղրուշ։

ԼԻՆԻՄԱՆ ՃԵՆՕ
35 ՍԵՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԵԹ

Աթէշը տազլամագ վէ չիւրիւթմէք իսթէմէզ.

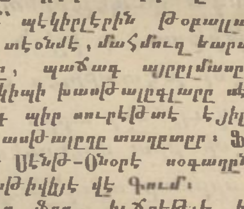

Պայթարլար հայվանլարը Թէտավի իտէճէկլէր Թէրաֆընտան գապուլ իտիլմիշ տըր.
Ֆապրիգա մարգասը

Պու իլաճ՝ պէկիրլէրին Թօբալլամա, էզիք, պադ Թէօնմէ, մահմուզ եարասը, տիզ գապագլարընտա, պաճագ պըրըլմասը, պադ շիշկինլիկի կիպի խասթալըգլարը ճէրեան վէ մուհագգագ պիր սուրէթտէ էյիլէշտիրիր, վէ պադը խասթալըգլարը դաղըլըր։ Ֆիյ 6 ֆր.
Բարիզտէ Սէնթ-Օնօրէ սօգաղընտա Ն° 275տէ Մէօթիվիյէ վէ Գուամ։
6 պուչուգ ֆրգ. իւճրէթլէ իւթէնիլէն մահալլէ Թէսլիմ օլունըր։
Տէրսաատէթտէ Մէզիկի, Գասսապեան, Քիւչիւքեան, Գանտիլաք էճզախանէլէրի իլէ, սաիր միւթէպէր էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

SANTAL SALOLÉ LACROIX
76, Rue du Château-d'Eau, Paris.
ԳԱՊՍԻՒԼԷՐԻ
Մէհրայի պէվլի էմրազըննը Թէտավի իչիւն գուլլանըլան տաֆի խառ Թէսֆիէն Թէրքիպլէրին էն Թէսիրլիսի վէ էն ալէա գապիլի Թէմէլլի տըր
Մահալլի ֆիւրուխթը՝
Բարիզտէ Շաթօ տօ սօգաղընտա 76, նումէրօլը Լագրուա էճզախանէսի։

Իշպու իլաճ հէր էճզաճը տիւքքեանլարընտա պուլունըր։